GENEL-İŞ

onbeş günlük işçi gazetesi

Türkiye genel hizmetler işçileri sendikası yayın organıdır

emek

SAYI 264 15 NİSAN 1976

TÜSTAV
Ahmet [illegible] Kolleksiyonu

DİSK'LE BÜTÜNLEŞTİK

İBRAHİM GÜZELCE'Yİ YİTİRDİK

GENEL KURUL TOPLANACAK

TÜSTAV

İŞÇİ/den

HUKUK VE POLİTİKA

Uysal ATEŞ
Genel-İş Sendikası
Karabük Şubesi Sekreteri

Özgür ve uygar bir toplumda egemen olan Devlet değildir. Egemen olan yönetici kadro değildir, egemen olan parlamento değildir özgür ve uygar bir toplumda egemen olan tek varlık ulustur. Daha doğrusu ulusun yaşayan hak anlayışıdır. Hukuktur yasama yürütme yargı organlarıyla tüm vatandaşlar ve tüm kuruluşlar bu hak anlayışına uymak hukuka ve hukukun odak noktası olan Anayasaya saygılı olmak zorundadırlar.

Benim kişisel görüş ve anlayışım bu. Belki daha objektif tarifi olabilir. Ben Federasyonlara Sendikalara ve tüm işçi arkadaşlarıma seslenıyorum. Hızla artan fiatlar karşısında çıkarcı çevrelerin işçi kesimini ekonomik köle haline getirme çabalarını boşa çıkarmak ve insan gibi yaşama olanağı kazanabilmek için saflarımız sıkışmalı gücümüz bütünleşmelidir. Oysa çoğulcu demokratik toplumda yalnız Partiler yoluyla Siyaset yapılmaz. Adı üstünde çoğulcu toplum böyle bir toplumda siyaset adamları ve siyasal partiler dışında da bütün halk ve meslek kuruluşları bütün dernekler siyaset yapabilirler ve yapmaları gerekir çünkü, hiçbir toplum sorunu siyasetten soyutlanamaz ve siyaset dışında çözümlenemez neden?

Sınaileşme sürecindeki veya Sınaileşmiş bir ülkede işçi hareketi ile bütünleşmiş bir demokratik sol veya sosyal demokrat hareket varsa orada iktidar belirlenmiş demektir. Öyle bir ülkede sağcı siyasal kuruluşlar sayısal çoğunluğu sağladıkları zaman bile kolay kolay iktidar olamazlar, olsalar da başarılı ve uzun ömürlü olamazlar. Çünkü Sınaileşen bir toplum işçiye rağmen ve işçi yönetime etkin biçimde katılmadan yönetilemez. Bu sağlanmadıkça o ülkede sanayiciler bile huzur içinde yatırım yapamaz, geleceğe güvenle bakamaz, işçinin etkin biçimde siyasete yönetime katılması onun sorumluluğunu da artırır. Toplum sanayileşmenin sorunlarını ancak o yoldan çözebilir.

Ülkemizde Sendikalar siyasete karışmalı mı karışmamalı mı? tartışmasının bu çağ dışı bu akıl ve bilim dışı tartışmanın hala sürdürülmek istenmesi boşuna değildir. Gerek bu konudaki tereddüt gerek aralarındaki bölünme kavka sürdükçe işçi örgütleri işçiden yana bir parti ile bütünleşmiyeceklerdir ve yönetime ağırlıklarını koyamıyacaklardır bölündükçe bölünecek güçsüzleşeceklir. İşçinin siyasete ve yönetime ağırlığını koyması yalnız şu veya bu partiden arasıra birkaç Sendika liderinin milletvekili olması ile gerçekleştirilemez Elbette yalnız Sendika liderleri değil doğrudan doğruya işçilerde milletvekili olacaklardır. Bu günkünden çok daha geniş ölçüde olmalıdırlar. Fakat bir iki sendikacının tek başına politikaya atılması parlementoya girmesi kısa zamanda onu da herhangi bir politikacıdan ayırt edilemez duruma getirebilir. İşçilerin yönetime ve siyasete gerçek anlamda ağırlıklarını koymaları ancak siyasal karar mekanizmasına etkin bir biçimde katılmaları ile sağlanabilir. Türkiye'de siyasal mücadelenin gitgide kısırlaşması yozlaşması siyasetin toplumdan ve özellikle işçi hareketinden büyük ölçüde soyutlanmış olması nedeniyledir. Tavan işçi örgütlerinin birleşmesinin Sendikalar, sendika önderleri kendi aralarında gerçekleştiremezlerse bizim halimiz ne olur Sendikalar Sendika üst kuruluşları özlediğimiz birleşmenin dayanışmanın sağlanamıyacağını biliyorum. Her meslekte her alanda olduğu gibi Sendikacılık alanında da rekabetlerin çıkar çatışmalarının hatta bir ölçüde ideolojik farklılıkların bulunması doğaldır. Ama demokratik işçi hareketinin temsilcileri durumundaki Sendikacılar ve örgütleri durumundaki Sendikalarla üst kuruluşlar en azından özgürlükçü demokrasiyi yaşatmak için el ele verebilirler. Vermelidirler.

ÜCRET

Kanımca Emek istihsali en mühim unsurdur. Bu unsurun büyük vasfı da emek sahibinin beşeri bir varlık olması yani işçinin bir insan olmasıdır. İşçi emeğini satar emek piyasada herhangi bir mal gibidir. Sattığı emeğin karşılığında ücret olarak alır. Bu sebeple ücret ekonomi içinde bir gelir grubunun payı olarak her devirde çok büyük önem taşımıştır. Gerek tatbikat gerek teori olarak asırlardan beri üzerinde uzun uzun düşünülmüştür. Ücret hem işçilerin hem işverenleri çok yakından ilgilendirir. Bu sebeple önemle incelemeğe değer. Kalkınma çabasında olan memleketler de ücretler bu gün çok önemli bir mesele halini almıştır. Şüphesiz ileri memleketlerde ücretin önemini kaybettiğini söylemek imkânsızdır. Ancak bilhassa geliş miş ülkelerdeki ücret problemi hayati bir ehemmiyet taşımaktadır. Sebebi ise artan üretimle birlikte ücretlerin artması ve bu artışın üretim artışı ile orantılı olması lâzım geldiğidir. İşçi işverene ne veriyorsa tam karşılığını almalıdır. Bu onun en doğal hakkıdır. Üretim artışı ortak bir çabadır. Bu çabaya katılanlar ise işçiler ve işverenlerdir. Tabii bu arada sermayeyi ve idarecileri de saymak gerekir. Asıl mesele artan üretimin çabaya katılanlar arasında ne oranla dağıtılacağıdır. İşçinin payı ne olacak? Sermayenin payı ne olacaktır? Mesele bu noktada karışmaktadır. Her iki grupta kendi payını daha büyük tutmak için çalışmaktadır. Adil bir dağıtım yapılmadığı takdirde grupların çatışmaları ihtimali büyüktür. Meselenin çözüm noktaları pek çok fakat hepsi birbirinden çapraşıktır. Yalnız vaz geçilmiyecek esas dayanak noktası şudur ki her faktör ürün artışına yaptığı katkının karşılığını almalıdır. İşte bu paylaşımdan işçiye düşen kısım onun ücretidir, istihsale emeğini katmıştır. Ücret olarak payını alacaktır fakat bu payın işçinin mutlak hakkını temsil etmesi adil ve onun insanca yaşamasına yeterli miktarda olması asıl üzerinde durulacak noktalardır.

ÇÜNKİ BİZ TOPLUMUZ

Bir sancı girecek yüreklerimize,
Umutlarımızın törpülendiği uzunca bir günün akşamı,
Ne elimiz duracak yerinde, ne ayağımız,
Nasırlı ellerimiz söküp çıkaracak o sancıyı yüreklerimizden,
Bakacağız ki o sabah, yeniden doğmuşuz...
Ardından gülecek yüzümüz, gözlerimiz,
Dalıp, dalıp gitmeyecek bakışlarımız,
Ve düşüncelerimiz olmayacak yokluktan, yarınlardan yana
Ezmek olmayacak ki, ezilmekten olsun korkumuz.
Bu gün katlanıyorsak bu sancıya,
Yarın söküp atacağız, bu sancıyı yüreklerimizden
Çünkü biz...
Çünkü biz toplumuz...

KASIM YORULMAZBAŞ
İZMİR

ACA BA...

DAĞ YOLU!..

Çocukluk yıllarımı kucakladınız, yücenizi yadırgamam Toroslar
İnce Memed bana çok şey anlattı; ardınızda gizli bir sır Anadolu'm
Yamaçların parsellenmiş ezelinden; yeşilinde yayla kurmuş ağalar
Bende dolanarak eteklerini düz ovaya ırgat, ırgat uzanıyorum

Şimdi yaş kırk, hiç unutmam yirmisinde uğurlandım eli boş; ben bu Yöre'den
Dedem de Yemen'de kalmış, Balkanlar sarmış babamı emeksizim Töre'den
Üstüme yıkıldı yıllar, içimde hasreti köyümün; gelsin sonu bu yol'un
Gönül yorgunuyum üstelik, gurbetinde yıllanmışım cefakâr İstanbul'un

Muhittin GÜLLÜ/İSTANBUL

TAŞLAMA

Dağılmış başını taramıyan sen
Gelin başı yapmak neyine gerek
İyi bakmış biri ensen çok kalın
Arpa senin buğday sana ne gerek.
Sen o boş kafanla akıl satarsan
Kırk tonluk kantarda altın tartarsan
Kurt olup koyundan senki korkarsan
Dağlar senin ova sana ne gerek.
Yük senin sırtında ne aranırsın
Sahibin yokmu kı ne dolanırsın
Yarası olanlar bundan alınsın
Semer sende eşşek sana ne gerek.
Garip Özkan derki biz emekçiyiz
Biz hepimiz biriz GENEL-İŞ'çiyiz
Ne kapitalist biz ne de faşistiz
Sen gibi gerici bize ne gerek.

Garip ÖZKAN
İstanbul Belediyesi
Anadolu Yakası Atölyesi

GENEL-İŞ
TÜRKİYE GENEL HİZMETLER İŞÇİLERİ SENDİKASI
TÜRKİYE GENEL HİZMETLER İŞÇİLERİ SENDİKASI
YAYIN ORGANIDIR

GENEL-İŞ EMEK
Basın Ahlak Yasasına uyar

GENEL-İŞ Sendikası adına sahibi
Abdullah BAŞTÜRK

Genel Yayın Müdürü
Ertan ANDAŞ

Sorumlu Yazişleri Müdürü
Erol SARAÇOĞLU

FOTOGRAFLAR
GENEL-İŞ EMEK

GENEL-İŞ EMEK'in bu sayısı GENEL-İŞ Basın Bürosunda hazırlanmış ve Dizgi, Filim, Baskı Doğuş Matbaasında yapılmıştır.

MERKEZ
Süleyman Sırrı Sokak 2/4
Telefon: 175459 – 175267
YENİŞEHİR
ANKARA

Sayı : 264
Basıldığı Tarih : 15 NİSAN 1976
Fiatı : 50 Krş.

GENEL-İŞ EMEK'in bu sayısı 26 bin adet basılmıştır

işçiyiz
güçlüyüz
toplumda
öncüyüz

YORUM

DEVRİMCİLERİN GÜÇBİRLİĞİ YA DA DİSK'LE BÜTÜNLEŞMEK

1975 yılının Ağustos ayında yapılan genel kurulunda, "işçi sınıfına ihanet içinde bulunduğunu" saptadığı üst kuruluş TÜRK İŞ'ten ayrılan GENEL - İŞ geçtiğimiz günlerde, aslında aylardan beri atılması gereken bir adımı Merkez Yönetim Kurulunun oybirliği aldığı kararla attı.

DİSK'le birleşme, bütünleşme kararı aldı.

Daha açık bir deyimle söylemek gerekirse, Türkiye çapında yaygın, ulusal tipte bir sendika olan GENEL - İŞ, bir üst kuruluş olarak Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu'na katılma kararı aldı.

Kabul etmek gerekir ki, yüzbini aşkın üyesi olan dev bir sendikanın tabandan tavana tam bir uyum sağlamdan, salt duyguya dayanan tepeden inme kararlarla bir üst kuruluştan ayrılıp bir başkasına bağlanması sağlıklı bir eylem olmazdı.

Kaldı ki, iki üst kuruluştan birini yeğlemek için alınacak karar, bu kararı alacak sendikanın ve o sendikanın üyelerinin çok temelden geleceğinin saptanmasına yol açacaktır.

Soruna bu yanıyla yaklaşıldığı zaman görülür ki, GENEL - İŞ'in geçen yılın Ağustos ayından bu yana, yeni bir üst kuruluş seçimi yaparken konuyu enine - boyuna derin derin düşündüğü ve bilinçli olarak DİSK'e katılma kararı aldığı gerçeği ortaya çıkar.

Nedir, DİSK'e katılma kararının Genel - İş'e ve üyelerine getireceği

Herşeyden önce, DİSK'e katılma, sendikal yaşamda kesin bir tutum takınmak demektir. Bu kesin tutum da, sendikacılığın salt bir ücret sendikacılığı olarak anlaşılmayacağı, işçi sınıfının salt parasal sorunlarının dar kalıpları ve sınırları içinde kalınmayacağı, toplum yaşamının her alanıyla ilgilenileceği yorumunu beraberinde getirmektedir.

DİSK üyeliği demek, işçi sınıfı bilinci içinde, ülke ve dünya sorunlarına karşı antenlerin sürekli açık olması demektir.

Türk sendikacılık eyleminin, işçi sınıfı çıkarları doğrultusunda sürekli bir devinim içinde gelişeceğini kabul etmek demektir. Politikayla doğrudan doğruya ilgilenecek demektir. Partiler üstü politika gibi üç kâğıtçılıklara dirsek çevrilecek demektir.

Demokratik yollardan işçi sınıfı çıkarlarının en üst düzeyde sağlanması kavgasının sürekli verileceği demektir.

DİSK üyeliği demek daha pek çok şey demektir ya, bir tanesini daha söyleyelim :

Türkiyede işçi sınınfının, 16 iş kolunda kurulu sendika ve tek konfederasyonda birleşip, sosyal yaşamda olduğu gibi siyasal yaşamda da ağırlığını duyuracak bir varlık olduğunu saptaması yolunda çalışmak demektir.

Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu ülkeleriyle, GENEL - İŞ ülkeleri arasında kolayca görülebilir ki, şaşılası benzerlikler vardır. DİSK gibi, Genel - İş de ötededen beri bu ilkeleri savunmuştur. Bu ilkeleri savunmak ise, sonunda bu iki kuruluşu bir araya getirecekti. Getirmiştir.

Bu birleşmenin, bu katılışın, tüm işçi sınıfı için gözlerden saklanamayacak yararlarının olduğu, önümüzdeki günlerde olanca açıklığıyla ortaya çıkacaktır.

genel-iş emek

DİSK GENEL SEKRETERİ İBRAHİM GÜZELCE ÖLDÜ

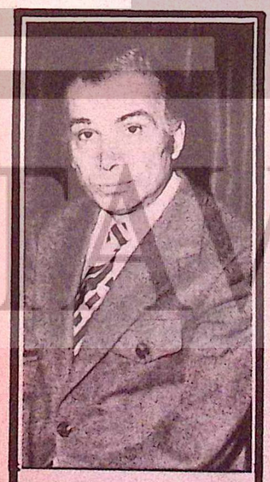

DİSK Genel Sekreteri İbrahim Güzelce ...

Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu (DİSK) Genel Sekreteri İbrahim GÜZELCE yakalandığı karaciğer kanserinden kurtulamayarak 11 Nisan günü sabaha karşı ölmüştür.

Yeri doldurulamayacak bir işçi lideri olan Güzelce bir süredir rahatsızdı. Bu nedenle 1,5 ay önce tedavi için İngiltere'ye gitmiş, doktorların çaresizliği karşısında 25 Mart'ta yurda dönmüştü. 11 Nisan günü yeniden fenalaşan GÜZELCE Samatya SSK Hastanesine kaldırılmış, ancak tüm müdahalelere karşın kurtarılamamıştır.

İşçi sınıfının yiğitçe uğraşını veren Güzelce'nin ölümü yurt ölçüsünde büyük bir etki ve üzüntü yaratmıştır.

Yiğit ve dürüst işçi sınıfının haklarının savunucusu GÜZELCE'nin cenazesi DİSK tarafından hazırlanan bir programa göre, Çarşamba günü kaldırılmıştır.

KİŞİLİĞİ

Tüm yaşamı süresince işçi sınıfı için uğraş veren DİSK Genel Sekreteri GÜZELCE, 1922 yılında İstanbul'da doğmuştur. İlkokulu bitirdikten sonra Meslek okulunu da bitiren GÜZELCE, bir süre mürettip olarak çalıştıktan sonra İstanbul'a gelmiş ve 1940 yılında İstanbul Basın Teknisyenleri Sendikasının üyesi olarak sendikal eylemlere katılmış, 1948 yılında aynı Sendikanın profesyonel genel sekreterliğine seçilen GÜZELCE, daha sonra Türkiye Basın sanayii İşçileri Sendikası (BASIN - İŞ) adını alan örgütün başkanlığına getirilmiştir. 1963 yılına kadar genel başkanlık görevini sürdürdükten sonra 1964 - 65 yıllarında Türkiye Lastik - İş Sendikasının genel sekreter yardımcılığına getirilmiş ve aynı sendikada eğitim müdürlüğü yapmıştır.

İbrahim Güzelce, Türkiye İşçi Partisinin kurucuları arasında yer almıştır. 13 Şubat 1967 yılında sendika BASIN - İŞ adına DİSK'in kurucuları arasında yer alan GÜZELCE aynı Konfederasyonun genel sekreterliğine getirilmiştir.

Görevleriyle ilgili olarak çeşitli uluslararası kongre ve geziye katılan Güzelce, bu arada Cumhuriyet, Milliyet Akşam, Forum, Gece Postası, Hergün, Yön gibi gazete ve dergilerde sosyal - politik yazılar yazmıştır. İbrahim GÜZELCE, edebiyatla da ilgilenmiş, Daily Herald Tribune gazetesinin açtığı dünya öykü yarışmasına "İP MESELESİ" adlı öyküsüyle katılarak derece almıştır. İstanbul Radyosunda da bir oyunu oynanmıştır.

1967 yılından itibaren Berlin'de Telgraf gazetesinde mürettip olarak çalışan ve 1971'de, yeniden DİSK Genel Sekreterliğine seçildiği tarih olan 24 Mayıs 1975 tarihine kadar Alman Sendikalar Birliği (DGB) Berlin yabancılar Bürosunda danışman olarak görev yapan Güzelce evli ve iki erkek çocuk babasıydı.

İşçi sınıfının devrimci uğraşında yaşamını veren GÜZELCE'nin bıraktığı boşluk kolay kolay dolmayacaktır. İnancı doğrultusunda yılmadan uğraş veren GÜZELCE'nin aramızdan ayrılışı büyük bir acı yaratmıştır.

Devrimci İşçilere ve işçi sınıfına başsağlığı dileyerek işçi sınıfının devrimci doğrultusunda anısına sahip olacağımızı söyleriz.

EMEKÇİ MARŞI

Kömürde, demirde, fabrikada biz
Yeşertir ovayı, dağı terimiz
Sömürüye dur diyen emekçilerimiz
Ekmeği yoğuran eller bizimdir
Aydınlık günlere yollar bizimdir
Toplandık devrimci sendikamızda
Yürürüz halkımızla omuz omuza
Bize çalışacak gayrı toprak, makina
Bolluğu yaratan eller bizimdir
Aydınlık günlere yollar bizimdir
Kavgamız kuluğa bir son verecek
Yoksulun, ezilenin yüzü gülecek
Yaşamak, özgürlük, kardeşlik demek
Çalığa su veren eller bizimdir
Aydınlık günlere yollar bizimdir.
Devrimci sendikamız çekiyor başı
Yürüyor halkımızın gerçek savaşı
Çınlatsın dünyayı emekçi marşı
Zincirleri kıran kollar bizimdir
Aydınlığa kurtuluşa yollar bizimdir

Mehmet BAŞARAN

İŞÇİYE VE ÇALIŞMAYA KARŞI BİR TIRMANIŞ

prof. bahri savcı

Türkiye, bugünkü sosyal yapısıyla, elbette bir dönüşüm se gelişim çizgisi üzerindedir : Osmanlı kalıtı sosyal yapı II. Dünya Savaşından sonra, hızlı bir değişim ve gelişim göstermeye başlamıştır. Kara cahili çok bir köy konumu, giderek küçülüyor, okur yazarı artmış bir kent konumuna varılıyor.

Her ne kadar bu kent konumu, sanayi toplumlarının hem yaratıcısı, hem sonucu olan bir dinamik canlı varlık düzeyinde değilse de; halâ ve halâ köy konumunun birbirinden kopuk birimlerinin kent sosyal ortamı içinde yan yana gelmesinden, üst üste yığılmasından ibaret ise de; bir sonuç olarak, toprak ve toprağa egemen olanların tutsaklığından kurtulmanın serbestliğine açılmışlıta vardır bu yeni kentsel birikimde..

Türkiye, gittikçe sanayileşecek ve bu yeni kentsel birikimin sosyal ögesi; bir üretim biçimi değişikliği içinde, yeni sosya-ekonomik işlevini algılayacaktır. Bugün, kentsel yapıda yerini almaya uğraşan yeni birimler, toprak sahibine bağımlı tarım işçiliğinden sanayinin sahibine bağımlı sanayi işçiliğine girmenin sıkıntısını çekmektedir. Fakat, hızla genişleyen kentsel yapı içindeki doğal algılar, bu yeni birimleri, sanayi sahibine bağımlı sanayi işçiliğinden sıyrılıp, gelişen bir sosyal örgü içinde, iş-işçi, çalışma özgürlüklerine kavuşmuş kitleler yaratacaktır.

Ama bugünlerde, içinde yaşadığımız şimdilerde, Türkiye'nin kentsel konumu, sermaye tekeline yönelmiş bir kapitalistik üretim büyümesi sürecinin egemenliği altındadır. Bu egemenlik çok yoğundur. Onun için zaten toprak sahibine bağımlı tarım işçiliği geleneğinden gelen bir bağımlılık duygusundan henüz kurtulamamış olan sanayi işçisi, gittikçe büyüyen kentsel yapının gerektirdiği iş-işçi-çalışma özgürlüklerini; ne tam olarak algılayabiliyor, ne de böyle bir algının gerektirdiği bir iç bütünleşmeye varabiliyor.

ULUSLARARASI KAPİTALİN ETKİLERİ

O yüzden de, 1936'lardan beri daha çok yukarı sosyal ve siyasal akımların, çağdaşlaşma aydınlaşmalarının getirdiği sendikal özgürlüklerin sağladığı **"İş ve işçi durumları ve yararları"** na karşı bir **"işveren-onunla bütünleşmiş siyasal kadrolar"** birliği, rahatça örgütlenme -saldırma- iş ve çalışma hayatını bağımlı kılma manevralarına girişebiliyor. Bu konuda, uluslararası kapitalistleşme merkezlerinin de büyük yardımını, katkısını, açıkça alarak, manevralarını baskı yoğunluğuna çevirebiliyor.

Bunun en son örneğini, şöyle görüyoruz :

Nisan 1976'nın hemen başında, "Türkiye İşverenler Sendikaları Konfederasyonu," 11 inci olağan Genel Kurulunu Ankara'da yapmıştır. Bu Genel Kurula, süren alışkanlık gereği, Konfederasyon Genel Başkanı, Sanayi Odaları Birliği Başkanı, Türk Sanayicileri ve İş Adamları Derneği Yönetim Kurulu Başkanı egemen olmuşlardır. İki Devlet Bakanı ile üç bakan da, açılış töreninde hazır bulunuşları ile **"İşveren-siyasal kadrolar bütünleşmesi"** ni simgelemişlerdir.

Genel Kurula egemen olan üç başkan ile, Başbakan Yardımcısı, kapitalist temelin ana görüşünde birleşmişlerdir.

Bu ana görüş şudur : **"Türkiye'de çalışma"** ya ayrılan pay yüksektir. Bunun nedeni de sendikalardır. Sendikaların ücretler ve yan ödemeler hususundaki istekleri ve baskılarıdır."

İŞVERENLERİN İSTEKLERİ

Konfederasyonun genel başkanı; açıkça, işçi isteklerinin, iş hayatının tahammülünü aştığını belirtmekten çekinmemiştir. Hele kıdem tazminatının, işveren için büyük rahatsızlık teşkil ettiğini belirtmeye önem vermiştir. Kıdem tazminatının, işveren için, dayanılmaz bir ağırlık olduğunu burgulamıştır.

Sanayi Odaları Birliği Başkanı da; Türkiye'deki iktisadi faaliyetlerin gerilemiş olduğunu belirterek, bunun nedenlerini araştırırken, iş saatlerinin kısılmış olmasının üzerinde durmuştur. İş saatlerinin azaltılmış olmasının, iktisadi faaliyetleri frenlediğini belirtmiştir. İşçi ücretlerini arttırma yolundaki sendikacılıktan da yakınarak, onların işçiye sağladıklarının, aslında, yatırım ve üretim birikimini bölüşmekten ve böylece boşuna harcanmaktadır başka birşey olmadığını; böylece özel girişimin elinde, yatırıma ve üretime vuracağı birkimin azaldığını belirtmek istemiştir.

Sanayicilerle İş Adamları Derneğinin Başkanı da ülkemizde insanca yaşama koşullarının sağlanması için kalkınmak gerektiğini; kalkınmanın da yatırımları hızla gerçekleştirmekle olacağını belirtirken, işçi ücretlerinin ve işçinin elde ettiği yan ödemelerin ölçüsüz arttırıldığından yakınarak, bu artışın üretime ayrılacak birikimi de azaltarak, yatırımların ve dolayısiyle üretim verimliliğinin hızla düşmesine yol açtığını açıklamıştır. Ona göre, işçinin aldığı ücret ve yan ödemeler artınca, üretime ayrılacak pay düşmektedir. Böylece verimlilik azalmaktadır. Azalan verim de, fiyatların artmasına neden olmaktadır. İşçi ücreti artışları, üretim artışlarının çok üstündedir. Üretim artışlarını aşan ücret arttırma eğilimi, tehlikeli bir şeydir. Bunun önde gelen sorumlusu, işçi sendikalarıdır. Onların, ücretleri arttırma dilekelerini kabul eden işverenler de vardır, ve bunlar da, bu tehlikeli akımın sorumlusudur. Kıdem tazminatları yükü o kadar ağırdır ki, kimi fabrikalar iflâs etmektedir. İşçi sendikaları bunu anlamalıdır. Üretim artışlarını aşan ücret, kıdem tazminatı gibi isteklerini azaltmalıdır.

BİR BAŞBAKAN YARDIMCISININ ÖNERİSİ

En sonunda, belki de en başında bir Başbakan yardımcısı da, Türkiye'de, işçinin elde etmiş olduğu hakların aslında az olmadığını; bunun az gözükmesinin, işverenlerce ödenen primlerin hep en aşağı ücret ödeniyormuş gibi gösterilerek, sonunda, az prim ödemek kurnazlığı gütmelerinden geldiğini ileri sürerek **"böyle yapmayın, yüksek ücret ödediğinizi bildirin, kanıtlayın ki, işçi ücretlerini bir yerde dondurmayı başarabilelim"** demeye getirmektedir.

Evet, işveren örgütleri önderleriyle onlarla bütünleşen siyasal kademeler, böyle düşünüyorlar.

Onların bu politikası, Türkiye'nin kaderi üzerinde oynayan uluslararası ekonomik kurumlarının Türkiye için öngördükleri politikaya uygundur. Bu uluslararası kurumlar, Türk ekonomisine, memurların ve işçilerin ücretlerini dondurma önerisini salık veriyorlar (tavsiye ediyorlar).

Bütün bunlardan bir tanımaya (teşhise) varmak, ve bütün bunlardan bir sonuç çıkarmak gerekirse denebilir ki :

Bir açıdan; Türkiyede, iç finans kapital ile şimdiki siyasal iktidar arasında temelde bir bütünleşme vardır. İşverenler çevreleri ile siyasal iktidar kadroları, birbiri içine iyice girmişlerdir.

Bunu tamamlayan bir başka açı daha vardır : Dış finans tekeli de, Türkiye'deki bu bütünleşmenin destekleyicisidir Daha doğru deyimi ile, kendisi ile bütünleştirilmiştir.

Onun içindir ki, Türkiye'deki işverenler, -siyasal kadrolar- uluslararası ekonomik kurum temsilcileri, bir nokta da birleşmiş oluyorlar : **"Türkiye'de işçiye verilen ücret, sağlanan yan ödemeler, fazladır. Ulusal hasılanın büyük bir payı onlara gitmektedir. Bu pay, Türkiye'nin üretim gücünün, prodiktivite gücünün çok üstündedir. Bu yüzden yatırıma vurulacak birikim de azalmaktadır. İşveren girişimcinin elinde fazla birşey kalmaktadır. Bu yüzden üretim de düşmektedir. Bu da fiyatları arttırmaktadır. Böylece, Türk ekonomisi bir bunalım içine girmiştir. Bunun sorumlusu, işçide ücretini arttırma duygusunu yaratan sendikalardır."**

İşte, adını ettiğimiz ittifak ve bütünleşme, böyle bir sav ileri sürmektedir. Bu savın bulduğu çare de şudur : **"İşçi ücretlerini -yanına memur aylıklarını da koyarak- oldukları yerde dondurmaktır. Sendikal uyarışı, devinimi, eylemi de kısıtlanmaktadır. İşçide ve onun sendikasında, işvereni, alicenap bir koruyucu, ülkenin en başta geden kalkınma motoru sayma duygusunu yaratarak, ona itaatı sağlamaktır."**

İŞÇİ SINIFI SERMAYENİN TIRMANIŞINI DURDURMALIDIR

Böyle diyorlar işte, ve çareyi böyle gösteriyorlar.

Böylece görülmektedir ki, Türkiye İşverenler Sendikaları Konfederasyonu önderleri -onunla bütünleşen siyasal kadroların önderleri- onları destekleyen ve onlara öğüt veren kimi uluslararası örgütler; işçiye be onun çalışmasına karşı bir önleyici, bir durdurucu, sonunda da iç sömürünün sürmesini sağlayıcı bir tırmanışa çıkmışlardır.

İşçi kitlesi, bu tırmanışı durdurmalıdır. Yaşamı ve demokrasinin geleceği buna bağlıdır.

Vakıa, onların söyledikleri bir açıdan yabana atılmaz türden gözükmektedir : Öyle ya; Türkiye kalkınma yapacaktır, bunu, barma ekonomi adı altında gözükmesine karşı, aslında, kapitalist yöntemle yapmayı yeğ tutmuştur. Uluslararası finanse kapital de, Türkiye'ye ancak, imalat sanayi düzeyine çıkabilen bir yarım sanayileşmeyi münasip görmüştür.

Öyle ise, bu sistemde, böyle bir kalkınmanın finansmanı, geniş ölçüde, çalışanların ücretlerini güdük tutarak elde edilen tasarruf birikimi olacaktır. Bu tasarruf birikimi, türlü kredi oyunları ile özel girişim eline verilecek, ve onun eliyle üretime vurulacaktır. Ve bunun için, özel girişimin üretime vurma gücüne bir noksan gelmemesine çalışılacaktır. İşçi ücretlerinin artması, sosyal hizmetlerin maliyeti, yan ödemeler ,türlü tazminatlar, hep kendisine noksan gelmemesi gereken birikimi küçülteceğinden, yararlı olmazlar, zararlı olurlar

İşte bu görüş, bir anlamda gözükmektedir : 19. Yüzyıl sanayi devrimlerinin kapitalist yöntemi, kapitalist sistemi içinde, kalmak koşulu ile..

Ama neyleyelim ki, bu çağ geçmiştir, Bu yöntem ve sistem eskimiştir. Onun, çalışanları,dünya olanaklarından yoksun tutarak -yani sömürerek- tasarruf birikimi elde etme evresi geçmiştir. Türkiye'nin, 1830'lardan sonrakine benzer yöntemlerle, batı kapitalist kalkınmasının sömürülen ülkesi kılınma evresi de geçmiştir.

Onun için sanlarını (ünvanlarını) söylediğimiz İşveren önderlerinin savları ve kanıtları gerçek değildir, doğru değildir. Bu savları; Türkiye'yi, su katılmamış bir sermaye egemenliği altında tutmanın sınıf savaşı savlarıdır.

İŞÇİ ÜCRETLERİ ULUSAL GELİRİN % 10 DUR

Bir kere ileri sürdükleri doğru değildir : Bugün Türkiye'de işçi ücretleri, toplam ulusal gelirin ancak % 10'unu tutmaktadır. Bu, Türkiye'nin yatırım gücünü pek kısan bir toplam değildir, Bugün işçi ücretlerine % 40 bir zam yapılsa bile, bu, mevcut ulusal gelirden ancak bir % 4 eksiltir. Onun için 19. Yüzyıl kalkınma yönteminin felsefesi, bugünkü Türkiye'nin rakamları karşısında geçersiz kalmıştır.

Türkiye'de, özel girişim, üretim gücünden fazla bir yük, yani işçi ücretleri ile bunalıma itilmiş ise, nasıl oluyor da, özel girişim halâ büyük kârlar elde edebiliyor? Kendi söylediklerine göre, Türkiye'deki yatırımların hemen hemen yarısını yapmaktadırlar. Bunu hangi birikim ile yapıyorlar?

Yanıtı gayet açık : Türkiye'nin büyük gelir payını (% 80'ini) hala ve hala kendileri alıyorlar da, yatırımlarını işte bu paydan yapıyorlar, ki bu da işçi ücretleri ile yan ödemelerin tutulmasından meydana geliyor. (Türkiye'nin iki büyük Holdinginin 1975 deki toplam kârının 223 milyon lirayı bulduğunu herkes öğrendi. Bir fabrikanın, 30 milyonluk sermaye ile 17 kat ciro yaparak 39 Milyönlük bir kâra, gene bu 75 yılında yükseldiğini de herkes biliyor.)

Vakıa, işçi ücretleri, istatistik verilerinin bir acıdan yorumuna göre artmıştır ama, bu, katiyyen reel bir artış değildir. Ücretlerin önünde giden fiyatlar, bütün işçi ücretlerini, reel olarak genede bir durağanlığa, bir yetersizliğe, mahkûm etmektedir.

Bu durumda; sendikaların çalışmaları sayesinde, daha uygun çalışma koşullarına kısmen varılmış olsa da; işçi, daha çok maddi nesnelere kavuşturulmuş gözükse de (ki, Türkiye'de böyle olduğunu söylemek oldukça güçtür) sömürü, gene de sürmektedir.

Şimdi işçi ücretlerini dondurmak, bu sömürüyü yoğunlaştırmaktan başka bir şey olmayacaktır.

Türk ekonomisi, sırf kâr ögesine öven veren bir felsefeye bağlı kaldıkça; uluslararası finans kapital, Türkiye'ye, ancak, kısmi bir imalat sanayiini münasip görmekte devam ettikçe; işveren önderleri ve uluslararası kurumlar, işçi ücretlerinin fazlalığından yakınmalarını sürdüreceklerdir. Ve siyasî kadroları, bu ücretleri dondurmaya inandırma etkilemeleri yapacaklardır. Onları ne derece inandıracaklarını göreceğiz.

ilo ve açlık

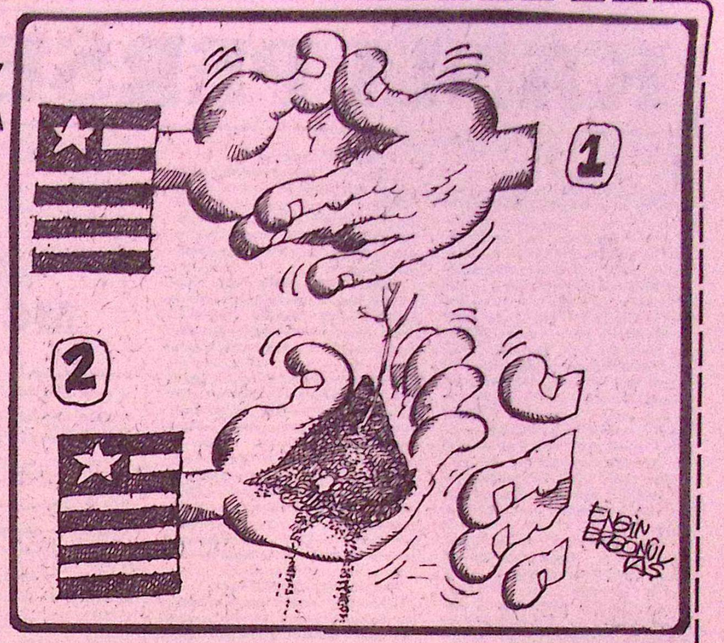

dr. osman nuri koçtürk

Birleşmiş Milletlere bağlı bir uzmanlık kuruluşu olan, Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO), bir süre önce yayınladığı bir raporda, Dünya'da 700 milyon insanın yetersiz beslenme koşulları içinde bulunduğunu, gelişmekte olan ülkelerde işsiz oranının yüzde 39'a ulaştığını, geri bırakılmış ülkeler nüfusunun yüzde 67'sinin büyük bir yoksulluk içinde yaşadığını açıkladı.

Bu ülkelerde halkın en varlıklı kesimini teşkil eden yüzde 10'u, ulusal gelirden yüzde 40 oranında pay alırken, en yoksul kesimi oluşturan yüzde, 40 gelirin yüzde 15'ini paylaşmakta, yoksul tabakanın yarısı ise ulusal gelirin yüzde 5'ini bölüşmekle yetinmektedir.

ILO uzmanlarının bazı koşullar yerine getirilirse 2000 yılına kadar yenilebileceğine inandıkları yoksulluk, çeşitli toplumlarda sosyal ve siyasal tepkilerini de beraberinde getirmekte, bazı ülkelerde hükümet darbelerinin, sosyal değişmelerin, ekonomik yıkıntıların nedeni olmaktadır. Bu tür olayları kendi çıkarları doğrultusunda değerlendirmeyi çok iyi bilen bazı kapitalist -emperyalist klikler gidişattan memnundurlar ve koşulların değişmesini hiçde arzu etmemektedirler.

Bu nedenle ILO'nun önerilerine uyulacağını, koşulların değişeceğini, açlık ve yoksulluğun önleneceğini hiç tahmin etmiyoruz.

BİR OLASILIK

Geri bırakılmış ülkeler insanını ve kaynaklarını sömürmede hükümetler ve siyasal karolarla gerçekleştirdikleri çıkarları az ve yetersiz gören emperyalist ülkelerin, son yıllarda gizli örgütleri, uluslararası şirketleri, sömürülen ülkelerin yerel burjuvazisini de devraye soktukları, bu suretle kurtuluşa gidecek politik, sosyal ve ekonomik yolları tıkadıkları çok iyi bilinmektedir.

Bu nedenle kurtuluşu amaçlayan tüm girişimler, egemen sınıflar tarafından hoyratça önlenmekte, işkenceye kadar faşist uygulamalar ve insanlık dışı operasyonlarla bastırılmaya çalışılmaktadır. Açlıktan söz etmenin yasalara karşı gelmek, ya da kurulu düzeni yıkmayı amaçlamak olarak yorumlandığı, geri bırakılmış ülkelerde aç kalmayı, işkence görmeye yeğleyen milyonlarca sindirilmiş insan yaşıyor.

Bu koşulların devrimleri getirdiği, yeryer ortaya çıkan patlamaların önünde ne varsa silip süpürdüğü zaman zaman görülmekte, fakat Dünya'nın görünümünü değiştirmesi beklenen ekolojik faktörün etkileri küçümsenmektedir.

Geri kalmış ülkelerle, varlıklı ülkeler arasındaki gelir ve gelir dağılımı kalıpları ötesinde, nüfus artış hızının da hayli farklı olduğu gözlenen bir gerçektir. Herşeyden çok bilinmeyen veya iyi bilindiği halde halk yığınları tarafından bilinmemesine özen gösterilen bir fizyolojik baskının etkisiyle oluşan, yoksul ülkelerdeki nüfus artışının, kapitalist sömürü düzeninin yıkılmasında önemli bir payı olması olasılığı çok büyüktür. Aç olmalarına rağmen hızla üreyen ve her geçen gün öfkeli açlar sayısının biraz daha kabarmasına ve safların sıklaşmasına yol açan bu olgu, Dünya nüfusu içindeki oranı giderek azalan egemen sınıfların kurdukları düzeni korumalarını zorlaştıracak, yalnız bir toplumda değil, bütün geri ülkelerde başlaması beklenen ekolojik temele dayalı politik tepkileri önlemek için en korkunç ve yokedici silâhların kullanılması bile yeterli olamayacaktır.

Tüm geri bırakılmış toplumlarda hızla çoğalan işçi ve köylü kesimlerinin demokratik bir çoğunluk oluşturdukları, egemen grupların baskısı altında sürdürülen seçimlerin bile, yoksuldan yana siyasal grupların iktidara gelmelerini önleyemediği, Uluslararası çapta düşünüldüğü zaman, düne kadar bağımlı birer sömürge olan Afrika ülkelerinin, Birleşmiş Milletleri'de sosyalist ülkelerle birleşerek, oy çoğunluğunu ele geçirdikleri görülmektedir.

Tüm girişimlerinde, özlem ve istemlerinde, haklı olmanın avantajı ile mücadeleye giren aç bırakılmış milyonlar, başarıdan başarıya koşmakta, güçleri ile kaynaklarını daha iyi kullanmaktadırlar. Bu insanların çoğalması, başarıların daha sıklaşması, yağma edilen kaynakların azalması, direnmenin büyümesi anlamına gelir. Bunu iyi bilen egemen çevreler, tüm insanlık ve ahlâk kurallarını çiğneyerek, yoksul insanın mutfağından sonra, yatak odasına da sızmış, kadınları kandırarak helezonlamak, erkekleri kısırlaştırıp husye kanallarına bağlamak, toplumu kendi kendini yenileyemez hale getirebilmek için yerli işbirlikçilere rüşvet vermek, harcamaları üstlenmek gibi girişimler yapmıştır.

Fiyasko ve skandallar ile son bulan bu tür girişimlerin sonucu pek etkilemediği kısırlaşan kapitalist ülkeler patronlarının veludiyetini artırmak için yeterli olamayacağı anlaşıldıktan sonra, onlar da kadere teslim olmak ve sonlarını beklemek zorunda kalmışlardır. Sokaklarda birbirini kurşunlayanların her ikisinin de açlık tarafından harekete geçirildiği bilinmekle beraber, artan nüfusun bu yoldan seyreltilemeyeceği de aşikârdır.

SIFIR ARTIŞ NOKTASI

Ölümlerin doğumlarla eşitleme istidadı gösterdiği varsıl toplumlar, 1885 yılına doğru sıfır artış noktasına ulaşacak, ondan sonra da küçülmeye ve gerilemeye başlayacaklardır.

Yaşayabilmek ve misyonlarının gereğini yapmak için çok şey istiyen bu insan türünü memnun etmek ve ayakta tutabilmek için sömürünün yoğunlaşarak devam etmesi gerekmektedir. Dünya nüfusu içindeki oranı 1970'lerde yüzde 70 olan yoksul kesimin giderek bilinçlenen bir işçi sınıfının öncülüğünde hem sayı ve hem de siyasal güç bakımından etkinliğini artırması beklenmektedir. İşçiler de hızla çoğalan kesime dahil olduklarından, aç bırakılmış milyonları anlamakta ve bildiklerini onlar anlatmakta güçlük çekmeyecekler, iktidarlar demokratik yoldan yıkılacak ve işçi görüşünün baskınolduğu iktidarlar işbaşına gelecelerdir.

Siyasal devrim ve ekonomik devrim beklenirken, onun tabanını oluşturacağından emin olduğumuz ekolojik değişme, açların başlatacağı, fakat sonunda bütün Dünya insanlarının rahatça doyurulabilecekleri bir ortam yaratacak, besin maddelerini silâh olarak kullanmayı planlayanlar, bu silâhın da geçerliğini yitirdiğini göreceklerdir.

TÜRKİYE AÇISINDAN

Bir yasa ile ve belirli kişilerle grupların israrlı takipleri sonucu Türkiye'de de benimsenmiş olan Doğum Kontrol uygulaması, halkımızın sezisi ve bilinci sayesinde fiyaskoyla son bulmuştur. Kararğahını Hacettepe Üniversitesinde kurmuş olan nazariyatçılar ile işçi sınıfı içinde propaganda yapmayı üstlenmiş olan ajanlar, yerli ve yabancı uzmanlar, meselenin lüks otellerde düzenlenen seminerler, kuşe kâğıtlara basılmış aldatıcı yayınlar ile gerçekleştirilemeyecek kadar zor olduğunu iyice anladılar.

Aç kaldıkça doğuran, doğurdukça aç lığı yaşamında daha çok duyan Türk anası, bütün bunların temel nedenlerini, onları kimlerin ve neden aç bıraktığını elbette araştıracak, araştırınca bulacaktır. İnsanın tartışma götürmeyen temel haklarından biri olan aile kurma ve çocuk yapma hakkını kısıtlamaya, insan yerine makine kullanarak ürettikleri ürünleri, yoksul ülkelere satabilmek için rüşvet dahil tüm uygunsuzlukları geçerli uygulamalar hallne getirmeye, savaşlar çıkarmaya ve savaş korkusu yaratmaya çalışanlar, kısır döngünün içine girmiş, Doğa kurallarının toplum kuralları kadar kolay değiştirilemeyeceğini ve kapitalizmin aracı olarak kullanılamayacağını bir daha anlamışlardır.

Nüfusu bugünden 40 milyona ulaşmış olan Türkiye'de siyasal, sosyal ve ekonomik bunalımın giderek yoğunlaştığı bilinmekte ve görülmektedir. Bu noktada nüfusun çoğunluğunu oluşturan işçilerle köylüler, yaradılışı gereği değişimden yana olan genç kuşaklar, koşulları değiştirmeye çalışıyorlar. Halkımız ne denli yumuşak başlı olursa olsun, etin kilosunu 50 TL'na, patatesin kilosunu 6 TL'na satın almaya ve 40-60 TL. arasında değişen asgari ücretlerle çalışmaya tahammül edemeyecek, bu düzenin kurucusu ve koruyucusu olanları oyları ile iktidardan düşürecektir.

1973 seçimlerinde ilk işaretini vermiş olan gerilemenin, giderek hızlanacağına, siyasal, sosyal ve ekonomik oyunlarla önlenmeye çalışılan değişmez sonucun, ekolojik gelişmenin baskısı ile çoğunluğa geçen yoksul kesim tarafından demokratik yoldan değişeceğine inanıyoruz. Bu değişmeler tüm geri bırakılmış ve hızla kalabalıklaşan ülkelerde de ayni yoldan gerçekleşecek, açların milyonlarla değil, parmakla bile sayılamayacağı mutlu bir Dünya yaratılacaktır.

Siyasal, ekonomik ve sosyal gelişmeyi faşist baskılar ve çeşidi uygulamalarla önlemeyi çok iyi bilenlerin, bilmedikleri ve başaramadıkları tek şey nüfusun artışını önlemedir. Bu nedenle biz umudumuzu topluma nur topu gibi çocuklar veren doğuran kadınlarımıza bağladık... Gün ola harman ola...

KANLI PERŞEMBE

Aylardır süregelen komando saldırıları ve buna ilişkin öğrenci olayları 8 Nisan Perşembe günü doruk noktasına varmıştır. Ankaranın çeşitli Fakülte ve yurtların gün boyu kanlı olaylarda üç öğrenci öldürülmüş, ikisi ağır 20 öğrenci de yaralanmıştır. Olaylar Tabii senatör Muzaffer Yurdakulerin Siyasal Bilgiler Fakültesin öğrencisi olan oğlu Hakan Yurdakulerin okülu basan komandolarca öldürülmesiyle başlamıştır. Olaylar daha sonra çeşitli eğitim merkezlerine yayılmıştır. Polis öğrencilere ateş açmış ve iki öğrenci bu ateşlerden ölmüştür. İkinci ölüm olayı Hacettepe Üniversitesi Yurduna baskın yapan Polislerin ateş açması sırasında Gazi Eğitim öğrencisi Orhan Ensari tabanca kurşunuyla can vermiştir. Kanlı Perşembelenin üçüncü kurbanı SBF'deki olayları protesto eden öğrencilerin üzerine polis tarafından açılan ateş sırasında Ankara DMMA öğrencisi Burhan Barın ölmüştür.

Polis kuvvetlerinin kayıtsız davranışları arasında 8 Nisan sabahı SBF öğrencisi olmayan 10 - 15 komandonun Ankara'da yarattığı olayların Ankara DMMA, Hacettepe Üniversitesi ve caddelerde sürdüğü, bu arada polisin öğrencilere ateş açtığı görülmüştür.

OLAYLARIN BAŞLANGICI

SBF'de sınavların ertelenmesinden sonra ikinci devre derslere girme kararı alan öğrenciler, olay sabahı Fakülteye gelmişler, bu sırada karşı gruptan 10 - 15 kişilik bir öğrenci grubuyla tartışma çıkmış öğretim üyeleri bu tartışmayı yatıştırmış ve öğrencileri bahçeye çıkarmışlardır. Bu sırada fakülteye dışardan taşlar atılmaya başlanmış ve Cemal Gürsel caddesinde de bir grup öğrenci (bunlar SBF öğrencisi değil) ateş açmaya başlamıştır.

Bu Faşist militanlar Fakültenin önündeki ağaçlar ve Polis Panzerlerini siper olarak bir süre ateş açmışlardır. Bu ateş sırasında 23 yaşındaki Hakan Yurdakuler ölmüş ve üç arkadaşı yaralanmıştır. Yaralanan öğrenciler acele Hacettepe Hastanesine kaldırılmıştır. olayları önlemek ve suçluları yakalamakla görevli olan polisin davranışı da gözden kaçmamıştır. Polis ateş açanları bırakıp Fakülte bahçesindeki öğrencileri dağıtmaya çalışmışlardır. Saldırganlar polisin gözüönünde yan sokaklardan kaçarak kaybolmuşlardır. Polis hiç bir saldırganı yakalayamamıştır.

DMMA'daki olaylar

Siyasal'daki olaylar devam ederken Maltepe'deki DMNA'da da bir grup sağcı öğrenci derslere girmek isteyen kalabalık bir öğrenci grubunu yaralamışlardır. Sağcı öğrenciler derslere girmek isteyen öğrencilere polisin gözü önünde saldırmışlardır.

HACETTEPE'DE İKİNCİ ÖLÜ

SBF'deki öldürme olayından sonra başkentte olaylar büyümüş ve ikinci cinayet polislerin Hacettepe öğrenci yurduna yaptıkları baskın sırasında meydana gelmiştir.

SBF deki olaylar dolayısıyla düzenlenen Forumda karşıt görüşlü öğrenciler arasında olaylar çıkmıştır. Bu arada güvenlik kuvvetleri yurdu sarmış valiliğin emriyle aramak istemiştir. Polisin bu arada binanın kapı ve pencerelerini zorlarken bir taraftan içeriye tabanca ve otomatik tüfeklerle ateş açtığı görülmüştür. Bu arada yurd civarında sivil kişilerinde yurda ateş açtığı görülmüştür. Bu sırada Orhan Ensari adlı öğrenci yaralanmış ve koma halinde hastaneye kaldırılmış isede kurtarılamamıştır.

KURTULUŞTA ÜÇÜNCÜ ÖLÜ

Hacettepe olayları devam ederken SBF önünde toplanarak Kurtuluş meydanına doğru protesto yürüyüşüne geçmekte olan öğrencilerin üzerine açılan polis ateşinde Burhan Barın adlı öğrenci ağır yaralanmış ve saat 16 da kurtarılamayarak ölmüştür. Bu arada bazı öğrenciler üzerine yan sookaklardan ateş açıldığı. İki öğrencinin de muhtelif yerlerinden yaralandığı bildirilmiştir.

CENAZE TÖRENİ

Hakan Yurdakulerin cenazesi polis tarafından kaçırılarak Karşıyaka mezarlığına götürülmüş. Ancak MBG yöneticilerinin müdahalesi nedeniyle gömülmemiştir. 10 Nisan günü Ankara'da yapıla törene onbinlerce devrimci katılmıştır. Bu törende Faşizm ve MC İktidarı yerilmiştir. Bu törene yurttaşlar öğrenciler işçiler ve CHP parlamenterleri katılmıştır. Törene katılan kişilerin teşkil ettiği kortej kilometreleri bulmuştur.

DEMİREL GERÇEKLERİ TERS OLARAK YANSITTI

Bu arada olaylarla ilgili olarak basın toplantısı yapan Başbakan Demirel olayların tüm sanıklarının yakalandığını söylemiş oysaki bu devletin belgelerine bile ters düşmektedir. Bir sürü işlenen cinayetleri kaza diye adlandırmıştır.

CHP SENATO ARAŞTIRMASI İSTİYOR

CHP son olayları kapsayan bir Senato araştırması için çalışmalarını tamamlamıştır. CHP senato araştırmasında MC iktidarında 173 olay meydana getirildiği ve bunların sorumlusunun AP ve MHP olduğu belirtilmiştir. Ayrıca öneride "Savaş dönemleri dışında sürekli ve düzenli olarak bunca Türk öldürülmedi" denilmektedir.

Ayrıca CHP direniş usulleri uygulayarak saptanmıştır. Önümüzdekl günlerde yurt ölçüsünde mitingler yapılacaktır. İlk miting 18 Nisan günü Ankara' da yapılacaktır.

MC = 53 ÖLÜ

1)	4 Nisan	1975 NECDET EURMAZ	Öğrenci
2)	25 Nisan	1975 ABDİ GÖNEL	Hademe
3)	26 Nisan	1975 BURCU ÖZTÜRK	2 yaşında
4)	14 Mayıs	1975 HÜSEYİN ESER	Öğretmen
5)	24 Haziran	1975 AHMET V. KARABULAK	Öğrenci
6)	9 Temmuz	1975 AHMET DEVECİ	Öğrenci
7)	23 Ağustos	1975 YUSUF VEHBİ YILMAZ	Öğrenci
8)	24 Ağustos	1975 İBRAHİM KOCAKARIN	Köylü
9)	29 Ağustos	1975 EKREM SÖĞÜT	Öğrenci
10)	11 Eylül	1975 AYHAN ALKAN	Genç
11)	11 Eylül	1975 ZÜHTÜ FEHLİVANLI	AP eski milletvekili
12)	1 Kasım	1975 ŞEVKET ÖZCAN	Öğrenci
13)	3 Kasım	1975 ALPASLAN GÜMÜŞ	Öğrenci
14)	5 Kasım	1975 YAŞAR ÖZCİVELEK	Öğrenci
15)	21 Kasım	1975 İSMAİL TIĞLI	Öğrenci
16)	21 Kasım	1975 MUHARREM ÇİVİKIRAN	Öğrenci
17)	1 Aralık	1975 CEZMİ YILMAZ	Öğrenci
18)	1 Aralık	1975 HALİL PELİTÖZÜ	Öğrenci
19)	1 Aralık	1975 KÂZIM GÖKTAŞ	Öğrenci
20)	5 Aralık	1975 İSMET YÜCEL	İşçi
21)	23 Aralık	1975 KENAN DAYIOĞLU	Öğrenci
22)	26 Aralık	1975 HASAN KADIOĞLU	İşçi
23)	6 Ocak	1976 ŞÜKRÜ BULUT	Öğrenci
24)	11 Ocak	1976 YUNUS CEYLAN	Öğrenci
25)	13 Ocak	1976 NURAY ERENLER	Öğrenci
26)	16 Ocak	1976 ATİLLA DEMİRTOP	Öğrenci
27)	18 Ocak	1976 ATİLLA ÖZKAN	İşçi
28)	18 Ocak	1976 MUSTAFA ŞENPINAR	Köylü
29)	21 Ocak	1976 ZEKİ YILMAZ	Öğrenci
30)	22 Ocak	1976 MEHMET ŞENSES	Polis
31)	22 Ocak	1976 BEKİR ALTINDAĞ	Bekçi
32)	26 Ocak	1976 İLKER AKMAN	İnş. Y. Müh.
33)	26 Ocak	1976 H. BASRİ TEMİZALP	Met. Y. Müh.
34)	26 Ocak	1976 YUSUZ ZİYA GÜNEŞ	Öğrenci
35)	27 Ocak	1976 METİN ARIKAN	Öğrenci
36)	27 Ocak	1976 ÖZER ELMAS	Öğrenci
37)	30 Ocak	1976 CAHİT ŞENYÜZ	Öğrenci
38)	11 Şubat	1976 SEMİH ERBEK	Öğrenci
39)	13 Çubat	1976 MUSTAFA SARGIN	Öğrenci
40)	26 Şubat	1976 MÜMTAZ AKKAYA	Öğrenci
41)	8 Mart	1976 YILMAZ KESKİNDEMİRCİ	Öğrenci
42)	8 Mart	1976 HÜSEYİN GÜZEL	İşçi
43)	8 Mart	1976 MEHMET ÖMER	Öğrenci
44)	11 Mart	1976 ATA YILDIRIM	Öğrenci
45)	25 Mart	1976 SELAHATTİN KARAKOÇ	Öğretmen
46)	29 Mart	1976 ORHAN AYDIN	Öğrenci
47)	29 Mart	1976 MUHTAR KARAZEHİR	Öğrenci
48)	30 Mart	1976 SAMİ OVALIOĞLU	Öğrenci
49)	31 Mart	1976 HÜSEYİN HATİPOĞLU	Öğrenci
50)	8 Nisan	1976 HAKAN YURDAKULER	Öğrenci
51)	8 Nisan	1976 BURHAN BARIN	Öğrenci
52)	8 Nisan	1976 ORHAN ENSARİ	Öğrenci
53)	12 Nisan	1976 FATİH KOYUNCUOĞLU	Öğrenci

1)	Ankara, Erkek Teknik Öğretmen Okulunda çatışmada kurşunlanarak öldü.
2)	İstanbul, Site Öğrenci Yurdunda öğrenciler arası bir çatışmada vuruldu.
3)	Ankara, DMMYO önündeki bir çatışmada annesinin kucağında 25 Nisanda vuruldu.
4)	Sivas, Öğretmen Okulunda bir çatışmada öldü.
5)	Bursa, Öğrenciler arası bir çatışmada vuruldu.
6)	Kırşehir, A. Ü. öğrencisi, bir çatışmada tabancayla vuruldu öldü.
7)	Kırıkkale, Öğrenciler arası çatışmada bıçaklanarak öldü.
8)	Muğla, Demirel'in Muğla'ya gelişinden biraz önce yolda başı taşla ezilmiş bulundu, CHP Yatağan Gençlik Kolları üyesi.
9)	İstanbul, Maliye Muhasebe Yüksek Okulu içindeki çatışmada tabancayla öldürüldü.
10)	Ankara, CHP mitinginden sonra halka saldıran toplum polislerinin tabancasıyla öldürüldü.
11)	Ankara, CHP mitinginden sonra dağılan halkı toplum polisinin coplayıp kurşunlaması sırasında linç edildi.
12)	İzmir, Fuardaki İran pavyonu önünde elinde dinamit patlayarak öldü.
13)	Ankara, Gazi Eğitim Enstitüsünde çatışmada tabancayla öldürüldü.
14)	İstanbul, Teknik Üniversite önündeki çatışmada tabancayla vuruldu.
15)	İstanbul, Teknik Üniversite Makina Fak. öğrencisi tabancayla vuruldu.
16)	İstanbul, DOĞ yöneticisi evinde öldürülmüş bulundu.
17)	İstanbul, Şişli'de durakta kurşunlandı.
18)	İstanbul, Galatasaray Mimarlık öğrenci lideri durakta kurşunlandı.
19)	Malatya, Lisedeki bir çatışmada beyin kanamasından öldü.
20)	Ulukışla, Kolsuz köyünde MHP ülkü ocaklılarca öldürüldü.
21)	Ankara, Gazetecilik ve Halkla İlişkiler Okulu öğrencisi, tabancayla vurulmuş olarak duvar dibinde bulundu.
22)	Beydişehir, MHP li işçi, sendikal çatışmada tabancayla öldürüldü.
23)	Ankara, Hacettepe Üniversitesi bahçesinde arkadaşlarının arasında kurşunlandı.
24)	Ankara, 2 Ocakta Yüksek Teknik Öğretmendeki çatışmada yaralanmıştı, öldü.
25)	Ankara, 8 Ocakta Hacettepe önünde toplu saldırıda tabancayla vuruldu.
26)	Reyhanlı, Lisedeki çatışmada öldürüldü.
27)	İstanbul, Zeytinburnunda bir eve yapılan polis baskınında anarşist diye vuruldu.
28)	Maraş, Pazarcık ilçesinde çıkan sünni-alevi çatışmasında MHP lilerce vuruldu
29)	Ankara, Beşevlerde bir öğrenci yurduna girerken kurşunlandı.
30)	Malatya, Gece çevirdiği dört kişinin hüviyetini istediğinde öldürüldü.
31)	Malatya, Polisle birlikte dört kişinin kimliğini görmek isterken kurşunlandı.
32)	Malatya, Anarşist ve polis katili diye öldürüldü.
33)	Malatya, Anarşist ve polis katili diye öldürüldü.
34)	Malatya, Anarşist ve polis katili diye öldürüldü.
35)	İstanbul, Malatyadaki öldürülme olaylarını protesto için yapılan gösteriye polisin ateş aşmasıyla vuruldu.
36)	İstanbul, 12 Ocakta Maçka Mühendislik Okulundaki çatışmada vurulmuştu. Kıbrıslı.
37)	İstanbul, İVÖKD üyesi ve hukuk öğrencisi, sarhoş, kavga çıkardı diye karakola götürülüp dayaktan öldürüldü.
38)	Ankara, Komandoların ODTÜ otobüsünü İçişleri önünde yolunu kesip aşağı indirdikten sonra kurşunlanarak 3 Ocakta yaralanmıştı.
39)	Ankara, DMMA öğrencisi, 20 Ocakta Bahçelievlerde bildiri dağıtırken kurşunlanmıştı.
40)	Nazilli, Meslek Lisesindeki çatışmada öldü.
41)	Eskişehir, İTİA bahçesindeki çatışmada alnından vurularak öldürüldü.
42)	İzmir, 4 Martta İzmir Bucada öğrenciler arası bir çatışmada arada vuruldu.
43)	İstanbul, Mühendislik ve Mimarlık Okulu öğrencisi, Beşiktaşta yolda giderken kurşunlanıp öldürüldü. Kıbrıslı.
44)	Ankara, Abidinpaşa Meslek Lisesi önündeki çatışmada ülkücülerce kurşunlandı.
45)	Diyarbakır, Bismil Başlık köyü öğretmeni, gece kahveden dönerken kurşunlandı.
46)	Trabzon, K.T.Ü. öğrencisi, odasında vurulmuş olarak bulundu.
47)	Kayseri, Fevzi Çakmak Lisesi öğrencisi, evinde baltayla parçalanmış bulundu.
48)	Ankara, DMMYO Kimya öğrencisi, okulda bir çatışmada tabancayla vuruldu.
49)	Isparta, Eğitim Enstitüsü öğrencisi, Ülkü Derneğini bastı sonra da teslim olmamak için pencereden atlayıp intihar etti dendi.
50)	ANKARA, SBF önündeki çatışmada tabancayla vuruldu.
51)	Ankara, Kurtuluş alanında polisin açtığı ateşle vuruldu.
52)	Ankara, Kurtuluş alanında polisin açtığı ateşle vuruldu.
53)	Gazi Eğitim Enstitüsünden çıktıktan sonra birbirleriyle tartışırken arkadaşları tarafından öldürülmüştür. Ölen öğrenci ve kaçan 5 kişide ülkü ocaklıdır.

NOT : Bu listede, Şavşatta öldürülen ve alkol komasından öldü denen öğretmen HASAN ŞİMŞEK'in adı yok, İdeolojik nedenle değil da arkadaş kavgasında öldürüldüğü söylenen MÜNİR ÇETİNKAYA yok, bir polis arabasının altında ezilen SALİH YAVUZ yok. Ama 1 yıllık liste gonede 53 kişilik... Eksiği olmadığı da belli değil. Anadoluda öylesine siyasal cinayetler işleniyor ki, öldürülen kim vurduya gidiyor. Husumet vardı da deniyor, şu deniyor, bu deniyor. Oysa, oralarda da düpedüz MC iktidarının yarattığı kardeş kavgasının daha bilemediğimiz nice kurbanları var.

Olaylar sırasında ateş açan polisler

İŞÇİ VE İLAÇ

S.S.K. Genel Müdürü Mustafa Mut görevinden alındı. Mut, üzerine düşen tarihsel görevi eksiksiz yerine getirdi ve işçiden yana olmayan bir iktidar ile egemen çevrelerin adamı olarak işçi yararına en ufak bir girişimde bulunmadan ayrıldı, gitti. Bu durum da göstermiştir ki, bir işçi kuruluşunun sorumluluğunu yüklenmek ve sonra kalkıp işçi çıkarına girişimde bulunmuyarak salt siyasal iktidarın görüşlerine yatmak, bir yerde insana yararlı olmaktadır ama, böyle bir tutum sürgit insanı yerinde bırakmamaktadır.

Bay Mut S,S.K. nun ilaç fabrikası açması işini alabildiğine askıya almıştır. Daha göreve geldiği ilk günlerde kendisine bir soru yöneltmiştik :

— Şimdi S.S.K. nın ilaç fabrikası açma girişimi ne olacaktır? Acaba tüm girişimleri tamamlanmış bir fabrika açılacak mıdır, yoksa ilaç sanayicisinin istemlerine uyarak bu fabrika işi "etüd" safhasına alınarak savsaklanacak mıdır?

Evet, bu soruyu bir çok kez sorduk bay Mut'a. O bize bir yanıt vermedi. Susmayı yeğledi. Arasıra bakanı ağzı ile basına açıklama yaptırdı :

— İlaç fabrikası kurmaktan vaz geçmedik.

Vaz geçmek zaten ellerinde değildi. Önemli olan böyle bir girişimden vaz geçmek, ya da vaz geçmemek değil, fabrikanın ne zaman üretime geçeceğini kesinlikle söyliyebilmektl. Böyle bir sözü ise Bay Mustafa Mut görevde kaldığı sürece söylemedi, söyliyemedi. Çünkü S.S.K. üzerinde belirgin baskısı olan ilaç sanayicileri fabrikanın açılmasını istemiyorlardı.

Oysa CHP iktidarı döneminde fabrikanın bütün plân ve programları tamamlanmış ve üretime 1975 ortalarında geçeceği duyurulmuştu. İşte bay Mustafa Mut, hiç değilse böyle bir girişimin engellenmesinde yararlı oldu ve görevden alındığı süreye kadar fabrika açılması işlemlerini başarı ile engelledi!

Fabrika açılmış olsa idi ne olacaktı?

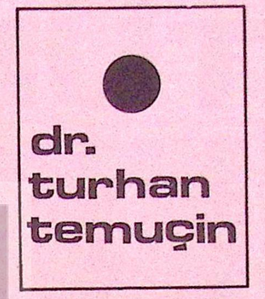

Olacak şu. Türk işçisinin cebinden her gün ilâç sanayicisinin cebine yaklaşık olarak birbuçuk milyon TL. girmektedir. İşte bu birbuçuk milyon TL. nın önemli bir kısmı sanayicinin cebine akmıyacak ve işçinin daha önemli işlerine harcanabilecekti. Bir yandan iktidar olabilme şansını egemen çevrelerin sırtına dayamış bir iktidar, öte yanda ise bu iktidarın Genel Müdürü olarak Mut böylesine işçi yararına bi rgirişimi yapamadılar, yapmak istemediler.

Mustafa Mut, çalışan kişilere, işçilere, emekçilere karşı tavrını işçi-memur sorununda da açıklıkla ortaya koydu. Elinden gelse değil kurum için de çalışan işçileri, kuruma prim ödeyen tüm işçileri bile memur yapacaktı. Kraldan çok kralcı olmak, kraldan çok işçiye karşı çıkmak elbette hayırlı bir iş değildi. Elbetto ki bunun bir sonu olacaktı. Ve işte son geçtiğimiz günlerde geldi ve Mut görevinden alındı.

Şimdi Bay Mut bakanına karşı ateş püskürüyor. Böyledir işte. Politika budur işte. Bir bakan alt tarafı değiştiriverir bir genel müdürünü, bir müsteşarını, ya da bir müsteşar yardımcısını ve sıyrılır işin içinden. Tüm günahlar o değiştirilen kişinin omuzuna yüklenir. Bunun için bunu zamanında hesaplamak, zamanında kraldan çok kralcı olmamak gerekir. Çünkü çağımız artık kral çağı değildir.

Biz bırakalım şimdi Bay Mustafa Mut'u kendi haline ve dönelim ilâç ve işçi ilişkisine.

S.S.K. kurumlarında artık tutarı milyara yaklaşacak bir ilâç tüketimi olmaktadır. Bir takım komisyonlar kurulmakta ve her yıl işçiye verilecek ilâçların türünü bu komisyonlar saptamaktadır. Ama bir dikkatli göz, bir işle ilgilenen kişi alsa da bu komisyonların seçtiği ilâçların listesini eline ve dese ki :

— Yahu arkadaşlar, siz falan ilâcı evvelki sene listede iken geçen sene çıkarmışsınız. Bu iyi. Demek ki geçen sene o ilâcın yararına inanmamışsınız. Buna bir diyeceğimiz yok. İyi ama, aynı ilâcı bu yıl tekrar listeye almışsınız. Ya bunun nedeni nedir? Ne oldu birden, bu ilâç bir yıl etkinliğini kaybediyor, ertesi yıl kazanıyor mu yani?

Evet böyle dese bir aklı başında ki na der acaba o ilâç komisyonunun saygı değer üyeleri. Ve gene de der acaba bu sayın üyelere, neden falan firmanın ilâcını aldınız da, filan firmanın aynı anlamdaki ilâcını almadınız denilse.

Bize kalırsa hiç bir şey denilmez bu sorulara ve yalnız susulur. İyi ama işçinin sağlığına da susa susa sahip çıkılamaz.

İşte bunun içindir ki S.S.K. nun bir ilâç fabrikası açması istenmiş, bunun içindir ki bu ilâç fabrikasının çok evedi açılması işçi sağlığını düşünen herkes tarafından benimsenmiştir. Bunu benimsemiyen salt ilâç sanayicidir. Salt ilâç sanayicisi fabrika açılmasın ve işçiye her yıl milyonlarca lira fazla fiatla ilâç satsın ister. Yapılan hesaplar göstermiştir ki, kurum kendi ilâcını kendisi yaptığında ilâç sanayicisinin 137.5 liraya sattığı ilâcı 60 TL. na yapabilecektir. Aradaki % 100 lük farkı ise ilâç sanayicisi cebe atamıyacak ve bu fark Türk İşçisinin başka ve önemli sağlık harcamaları için kullanılacaktır.

Bakınız S.S.K. nın ilâç harcamalarına, en pahalı, en işe yaramazlığı kanıtlanmış ilâçlar S.S.K. listelerindedir ve adı bile duyulmamış firmalar bu listelere soktukları ilâçlarla işçinin alın terinden oluşmuş paraları paylaşmaktadırlar.

Şimdi yeni bir genel müdür vardır. Yeni bir genel müdür özellikle bu ilâç konusunu çözümlemekle yükümlüdür. O da bir takım çevrelerin beğenisini kazanacağım diye bu işi kulak arkasına atarsa, onun da arkasından hiç kimse hayıflanmıyacak ve kimbilir belki de onu da gene sözcülüğünü yaptığı çevreler önce yiyecektir. Çünkü şu 1976 yılında artık işçinin yararına olmayan girişimlere kimse arka çıkamamakta ve işçinin hakkını kimse yiyememektedir.

Bu böyle bilinirse, hiç kimse değmeyen çevrelerin beğenisi için uğraşmaz ve "helâlinden" işçilerin gönlünü fethederek mutlu olur.

Hiç unutulmayacak bir olgudur bu.

DOKTOR GÖZÜYLE

SENDİKALAR VE SİYASAL EĞİTİM

İŞÇİLER, hangi sınıftan olursa olsun, haksızlığa uğrayanlara karşı duyarlı davranıyorlar mı? Çeşitli kötülüklere, zorbalığa, yasa dışı eylem ve işlemlere, yurttaşların, dövülmesine, sakatlanmasına, öldürülmesine, devlet mallarının yağmalanmasına, ulusal onurumuzun ezilmesine, insanın insan tarafından sömürülmesine, kapitalist olmayan bir görüş içinde, tepki göstermiyorlarsa, siyasal eğitime gerek var demektir.

İşçilere bu siyasal eğitimi kim, nasıl nerede, verecektir. Sendikaların görevleri arasında işçilerin siyasal eğitimleri de var mıdır?

Sendikalar yasasına bakarsanız, onların görevleri; işçilerin ekonomik, sosyal ve de kültürel yararlarını korumak, geliştirmektir. Bu görevlerin, ekonomik nitelikte olanlar dışında, hemen hiçbirisinin yerine getirildiğini söylemek çok zor. Bir kaç sendika dışında, işçilerin siyasal eğitimleri, siyasal kültürleri ile ilgilenen sendika yoktur. Bazıları kültür sözünün içine siyasal kültürü sokmak istemezler. Siyasal kültür, yurttaşlığı da ilgilendirmesi nedeni ile her sınıf insana gerekli olan bir kültürdür. Ve genel kültürün bütünleyicisidir.

İşçilerin siyasal eğitimleri, oluruna terk edilmiştir, bu konudaki değerler de işçi sınıfının yararlarına olan değerler değildirler. Başka deyimle işçi sınıfımızın siyasal kültürü ya yetersizdir ya da yanlış ölçeklidir. İktidarda bulunan sınıflar, işçi sınıfının siyasal eğitim almasını kesinlikle istemezler, bu görev sendikalarca yerine getirilmelidir. Sendikalar, işçilerin, sadece ekonomik çıkarlarını koruyan kuruluşlar değil, onların birer dayanışma ve sosyalizm okullarıdır.

En önemlisi; sendikalar, işçiyi sürekli ezen ücret yetersizliği ile savaşırken, düzenin kendisinin değişmesi gerektiği konusunda üyelerine siyasal eğitim vermemekte, **"ücretli emek sistemi"** nin kaldırılması yolunda çaba göstermemektedirler. Politik savaşım, politik eğitim sendikacıların büyük bir kesimini rahatsız etmektedir. Sendikalar, ne tek başlarına tarafsız mesleki örgütler ne de siyasetle uğraşmaya örgütler olamazlar. Sendikaların **"siyasal"** alandan uzaklaşmaları, bu konuda çaba göstermemeleri istemeseler de onları kapitalist sınıfın çıkarlarına bekçi yapar.

POLİTİKA KORKUSU :

Sendikalar; işçilerin en masum ve haklı çabalarını en ağır biçimde ezen, siyasal iktidarları yolu ile işçilere kaba güç uygulatan, işçileri yurttaş yerine bile koymayan, siyasal iktidarın, gerici tutumlarına karşı çıkmak zorundadırlar. Bir çok sendikalar bu tür hareketi ya görev saymamaktalar ya da, **"politika"** diye yasaklar koymaktadırlar. Oysa ki politik olanla ekonomik olan biri, öteki nden hiçbir zaman ayrı değildir. Ayrıca, **"politik olanın ekonomik olana önceliğinden söz ettiğimiz zaman bu, sendikaları politik bir partj halina getirmek... anlamına gelmez"**. İşçi sınıfının ekonomik savaşımının amacı, son çözümde politiktir...

SİYASAL EĞİTİM :

İşçilere verilmesi gerekli olan siyasal eğitimde, onların neden ezildikleri, kimlerin nasıl ezdiklerini öğretmek yetmez. Önlerine çıkan, düzene ilişkin, haksız her somut örneği ele alarak, canlandırmak ve haksızlığı örneklemek ve tüm ezilenlere duyurmak da gereklidir. Örnegin : Düzenin ezdiği insanların gelir durumları, meskeh koşulları, dinlenme olanakları, çocuklarının eğitiminin en yüksek kurumlarından neden yararlanmadıkları, çalışma koşullarının ölüm saçtığı, işten çıkarmanın keyfiliği, vergilerde görülen adaletsizlikleri, anayasaya ters düşen yasaları, karakollarda dövülmeleri, hastahanelerde bakımsızlıkları ve bilinen yolsuzlukları yeri ve zamanı geldikçe en canlı ve vurucu biçimde önce işçilere sonra da tüm haksızlığa uğrayan halk sınıflarına duyurmak gereklidir. İktidarın demokrasiye, hukuka, özgürlüğe karşı olan faşist eğilimleri, ülkemizin ve ulusal gelirimizin nasıl bir ortaklık içinde sömürüldüğü örgütlü ve örgütsuz tüm halka duyurulmalıdır.

Sendikaların bu tür hareketlerinin sadece işçiler arasında kalması çok yetersiz olduğu gibi, tüm emekçi halkla işçiler arasındaki birliğin dayanışmanın da kurulmasını geciktirir. Ayrıca işçilerin siyasal bilince ulaşmaları da güçleşir. Bazı kimseler, bu tür bir çalışma yerine, sendikaların, ekonomik savaşımlarına bir siyasal nitelik vermeleri ile bu siyasal bilinçlenmeyi de başaracaklarını söylerler. Önce, **"iktisadi savaşıma siyasal nitelik kazandırmak"** olanağı yoktur Ayrıca, iktisadi savaşıma siyasal nitelik kazandırmak, sosyalist politikayı, sendikal politika düzeyine indirmek olur. İktisadi savaşıma politik yön vermek, iktidarın bazı önlemleri yerine getirmesini istemek demektir. Bu hiç bir zaman siyasal iktidarın ve geçerli düzenin değişmesi anlamına gelmez. Bu nedenledir ki, işçilere siyasal bilinç, iktisadi savaşıma siyasal nitelik vererek kazandırılamaz.

AMAÇ; DÜZENİN DEĞİŞMESİ :

Sendikaların, toplu iş sözleşme çalışmaları, grevleri, sendika özgürlükleri için çabaları, çalışma engellerinin kalkması, çocuk ve kadın işçilerin korunması, sağlık ve çalışma ile ilgili yasaların çıkarılması ve uygulanması amacı nedeni ile ekonomik bir savaşımdır. Düzenin değişmesini amaç almayan her savaşım siyasal savaşım olmadığı gibi işçilere siyasal bilinç vermede de yetersizdir. Sendikalar yoluyla, işçilerin siyasal ve de ideolojik savaşım için eğitilmeleri, ekonomik savaşımı terketme anlamına gelmez.

DİSK'LE BÜTÜNLEŞTİK

Sendikamız Merkez Yönetim Kurulu 7 Nisan günü toplanmıştır. Ankara'da Genel Merkez'de yapılan toplantıda Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu (DİSK) le bütünleşme kararı alınmıştır. Bu karardan sonra olağanüstü genel kurulumuz engeç 1976 Haziranı ilk haftasına kadar toplanacaktır. Genel Kurulla ilgili çalışmalar başlamıştır.

Bilindiği gibi Genel-İş işçi sınıfı çıkarlarına ters davranışları nedeniyle sermayeyle işbirliği içindeki TÜRK-İŞ'ten 3 Ağustos 1975 tarihinde ayrılmıştı. Sendikamızın devrimci çizgisinden sapma göstermeden sürdürdüğü uğraşı tüm kamu oyunca bilinmekte idi. Sarı Türk-İş'ten ayrılmamız işçi çevrelerinde büyük bir sevinç ve mutluluk yaratmıştı.

Amacımız, işçi sınıfına daha iyi olanaklar sağlamak siyasal etkinlik kazanmasını elde etmek için uğraş vermekteyiz bu devrimci çizgimizde işçi sınıfının çıkarları doğrultusunda vermeye devam edeceğiz. Merkez Yönetim Kurulumuz bu nedenle DİSK'le bütünleşme kararı almıştır.

7 Nisan 1976 günü Ankara'da çalışmalarını yapan Merkez yönetim kurulunda yaptığı konuşmada ülkemizde oyunları ve Faşizan baskıları anlatarak şöyle konuşmuştur.

"1976 yılının ilk yönetim kurulu toplantısına gelen yönetim kurulu üyesi arkadaşlarımı selamlıyorum ve bir yıldır zor koşullardan geçen sendikamızın, başarı ve inançla tam bir dayanışma ve birlik içinde olduğunu konuşmamın başında belirtmek isterim.

Arkadaşlarım, geçen bir yıl içinde Türkiyenin içinde bulunduğu siyasal ve ekonomik bunalımlar ve bunlara toplumun bütün kesimlerinde gösterilen tepkiler 1976 yılına girildiğinde de önemini devam ettirilmiş, her güncel olayda işçi sınıfının daha bilinçlenmiş ve olaylara objektif bakış açısından bakarak, iyi değerlendirilmektedir. Sermaye yandaşı MC iktidarının bir yıldır ülkede sürdürdüğü terör, baskı, zulüm ve iktidarın ortaklığını yapan sermayedarlar ve sarı şebeke sendikalar işçi sınıfının 1976 yılı içinde mücadele etmesi gerektiği, baş düşmanı olmalıdır. Biz işçi sınıfı olarak içinde bulunduğumuz sermaye düzeninde bir yandan kendi ekonomik çıkarlarımızı sandikalarımız yoluyla kazanırken, bir yandan da işçi sınıfından yana bir düzenin gerçekleşmesi için uğraşı veriyoruz. Bu tarih boyunca verdiğimiz mücadeleden çıkan şaşmaz bir gerçektir. Sermaye düzeninin değişip, Halktan yana bir düzenin gerçekleşmesinde ancak işçi sınıfının siyaset arenasında görünmesiyle olur.

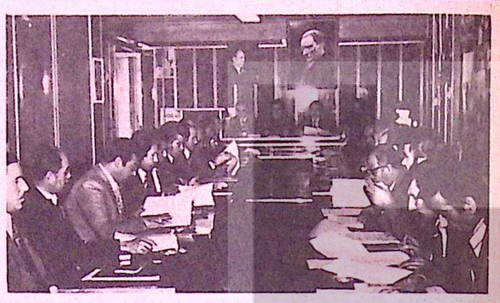

Merkez Yönetim Kurulu Toplantısına katılan Yürütme Kurulu ve Yönetim Kurulu üyeleri

Son 1 yılda MC iktidarının ne işçiden yana ne de halktan yana hiçbir ekonomik ve sosyal çıkarları içeren kanunları çıkarmadığı, kendi yakınlarına sağladıkları olanaklarla bir günde milyonlar kazanan bir avuç mutlu azınlığı yaratmaktan öte gidememiştir. İşçiler kurşunlanmış, gençler kurşunlanmış, öğretmenler dövülmüş ve siyaset arenasının cambazları burjuvazinin dahada palazlanması için elinden geleni yapmaktan çekinmemişlerdir. Toplu sözleşme dönemimizde 4 aya yakın bir zamandır siz arkadaşlarım yetki mücadelesinde karşılaştığımız güçlükleri biliyorum. Türk-İş'ten ayrılmamızdan bu yana işkolumuzda gecekondu kurulan T. Genel-İş sarı şebekesinin oynadığı oyunları hepimiz yakından gördük. Türk-İş MC hükümeti ortaklığı ile sarı şebekeleri milyonlarıyla beslenecek anadolumuz çok yerlerinde karşımıza çıkarmaya gayret etmişlerdir. Türk-İş başkanının aylar önce çözülür dediği Genel-İş yetki mücadelesinden daha sağlam daha güçlü çıkarak işçi sınıfına ihanet edenlerin oyunlarını bozmuştur. Hayali isimlerle hayali yetki almayı planlıyan sarı şebekelerin işkolunda da ikinci kez kaybedeceklerini, bütün sahte belgelerinin yargı organlarına verildiğini sizlere belirtmek isterim.

Arkadaşlarım yukarda belirttiğim gibi Ağustostan bu yana bağımsız sendika olarak mücadelede işçi sınıfımızın devrimci kavgasında yer aldık. Devrimci sendikaların birleşerek daha güçlü sınıfsal mücadelenin ve siyasal etkinliğini kazanacağını bilmenizi isterim. Türk-İş'in yakında yapacağı kongresi işçi sınıfına bir kez daha birşey getirmeyecektir. Siyasi partiler karşısında bağımsızlığını bu kongrede devam ettirecek sarı Türk-İş, işçi sınıfını sermayedarlar yönetsin demektedir. İşçi sınıfımızın devrimci siyasal mücadelesi ancak tek konfederasyon tek inanç ve tam birlik içinde yürütülmelidir. Bunları geçen yönetim kurulu toplantımızda da belirtmiştim. Yine tekrarlıyorum. Tarihi sorumluluğunu taşıdığımız İşçi sınıfımızın kurtuluşu mücadelesinde bizlere büyük görevler düşmektedir. Devrimci sendikaların DİSK'te bütünleşmesi gerektiğine inanıyorum, vereceğiniz karar Genel-İş'in türk işçi sınıfının devrimci uğraşısını vererek güçlenecektir.

Genel-İş olarak uyarıyoruz :

— Öğretmenler, gençler ve tüm ilericilere karşı uygulanan Faşizan baskı ve şiddetler son bulmalı, can güvenliği kesinlikle sağlanmalıdır. Saldırı ve cinayetlerin sorumluları yakalanıp cezalandırılma lıdır.

— Öğretmenlere, teknik elemanlara, memurlara kısacası tüm çalışan insanlara sendikalaşma, grev ve toplu sözleşme hakları tanınmalıdır.

— Gerici ve faşist kadroların devletin çeşitli kademelerdeki görevlere maksatlı ve planlı bir biçimde yerleştirilmeleri mutlak önemli, bunlar atandıkları görevlerden süratle geri alınmalıdırlar.

— İşçi-İşveren ve Hükümet ilişkilerini tarafsız barışçı yollarla çözümlemekle yükümlü, Çalışma Bakanlığı ve Bölge Çalışma Müdürlükleri kadroları MSP'li partizan İmâm ve müezzinlerden arınmalı, siyasal tercihlerden uzak, tarafsız ve ehliyetli kadrolarla donatılmalıdır.

— Emeğe saygılı emekten yana bir düzen işlerlik kazanmalıdır.

— Örgütlenmek, düşünmek ve serbestçe yazmak özgürlüklerini kısıtlıyan 141 ve 142 nci maddeler Türk Ceza Kanunundan kaldırılmalıdır.

— Anayasa mahkemesince de Anti-Demokratik olduğu saptanan ve bugünkü haliyle özel mahkeme niteliğinde olan DEVLET GÜVENLİK mahkemeleri kapatılmalıdır.

— TRT'nin bağımsız, halka dönük yayınlar yapan ÖZERK bir kuruluş haline getirilmesi süratle sağlanmalıdır.

— Bir yığın emekçinin iş güvenliği ile çalışma huzurunu ortadan kaldıran İş Yasamızdaki Anti-Demokratik hükümlerin bu arada 13 ve 17 nci maddelerin yasadan ayıklanması gereklidir.

— Sendikaların örgütlenmesine ilişkin işkolları yönetmeliğinin 16 işkolu esasına göre yeniden düzenlenmesi İşçi Sınıfı'nın bütünleşmesi ve geleceği açısından zorunludur.

— Genel Grev, Dayanışma grevini'de içeren bir biçimde, grev hakkının kısıntısız kabulu mutlak gereklidir.

— İşçilerin kendi sendikalarını özgürce tsendilerinin seçmeleri demek olan referandum hakkının mutlak yasalaştırılması bağlanmalıdır ve sağlanacaktır.

— Asgari ücretin, gerek kişi, gerekse aile olsun, bunların gerçekten insanca yaşayabilmelerini sağlıyacak bir düzeyde yeniden saptanması ve bu düzeyin vergi muafiyeti ile asgari geçim indirimi sınırı olarak kabul edilmesi zorunluluk haline gelmiştir.

Sayın üyeler,

Bu dönemde 432 Belediye ile işyeri ve işkolu düzeyinde toplu iş sözleşmelerimizi yenileyeceğiz, sırası gelmişken ifade etmek isterim ki, bundan 34 yıl önce çıkartılmış yasalarla belediyeleri idare edebilmek imkansız hale gelmiştir. Bu nedenle Belediyelerimize çağdaş belediyecilik anlayışını ve maddi yeni gelir olanakları sağlıyacak yasalar meclislerimizden süratle çıkmalıdır.

Sayın arkadaşlarım,

İşçi sınıfına ihanet içinde olanlarla bugüne dek mücadele vererek, geldik, bu mücadelemizde ısrarlı ve kararlı olacağız."

Merkez yönetim kurulundan birçok sendikal sorunlar tartışılarak ülke sorunları ve sözleşmelerle ilgili konular görüşülmüştür. Bu toplantı sonunda sendikamız Genel Başkanı Abdullah Baştürk kamu oyuna yaptığı açıklamada sendikamızın Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu ile bütünleşme kararı alındığını açıklamıştır.

Genel Başkan Abdullah Baştürk'ün yaptığı bu açıklama işçiler arasında büyük bir sevinç yaratmıştır. Bu arada birçok işçi bu kararın kutlayarak alınan kutsal kararın işçi sınıfına hayırlı olmasını dilemişlerdir.

Genel-İş Emek İşçi sınıfının çıkarlarını doğrultusunda alınan bu kutsal kararı kutlar işçi sınıfı için kutlu olmasını diler.

Genel Başkan açış konuşmasını yaparken

GENEL-İŞ SENDİKASI GENEL BAŞKANI ABDULLAH BAŞTÜRK'ÜN MERKEZ YÖNETİM KURULU ADINA YAPTIĞI AÇIKLAMA

"— 7 Nisan, 1976 Çarşamba günü toplanan Genel-İş Sendikası Merkez Yönetim Kurulu, daha önce Genel Kurulumuzca verilmiş yetkiye dayanarak yaptığı görüşmeler sonunda, OYBİRLİĞİ'yle Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu (DİSK)'e katılma kararı almış, yasal formaliteleri yerine getirmek ve durumu kesinleştirmek üzere genel kurulu olağanüstü toplantıya çağırmıştır.

İşçi Sınıfının devrimci siyasal mücadelesinin ancak tek konfederasyon, ve tam birlik içinde yürütülebileceği inancıyla alınan en uygun karar olduğunun bilinci içindeyiz.

Yıllardan beri sürdüregeldiğimiz; faşizan baskılara, öğretmen, teknik eleman ve memur kıyımlarına, faşist kadroların devlet kademelerine yerleşmesi, Devlet Güvenlik Mahkemelerine, TRT'nin bağımsızlığını yok eden uygulamalara karşı kavgamızın, üst kuruluş DİSK içinde daha verimli sonuçlara ulaşacağı inancı içindeyiz.

Pek çok emekçinin iş güvenliğini ortadan kaldıran İş Yasasındaki anti demokratik hükümlerin, bu arada bu yasadaki 13 ve 17. maddelerin ortadan kaldırılması, sendikal örgütlenmede işkolları yönetmeliğinin ülke çapında 16 sendikada toplanılmasını sağlayacak biçimde değişiklikler yapılması, Genel Grev ve Dayanışma Grevini de içeren ve kısıntısız grev hakkını sağlayan yasa değişikliklerinin yapılması, referandum hakkının sağlanması ve yasal biçimde güvence altında alınması, asgari ücret saptamalarında işçilere daha ileri söz hakkının verilmesi kavgasında, DİSK bünyesinde yer almış Genel-İş Sendikasının daha verimli çalışmalar göstereceğinin bilinmesini isteriz.

İşçi Sınıfına ihanet içinde olanlarla, bugüne dek sürmüş mücadelemizin, DİSK bünyesinde daha güçlü bir biçimde devam edeceğini de belirten Merkez Yönetim Kurulumuz, katılma kararının yasal dayanağa oturtulması için Genel-İş Genel kurulunun da önümüzdeki günlerde olağanüstü bir toplantıya çağrılmasını kararlaştırmıştır."

Havan'da su dövülmeden başka hiç bir şeyin yapılmadığı genel kurul

SONUÇSUZ KONGRE

İşçi sınıfına hiç bir yarar sağlayamayacak olan Türk-İş X. Genel Kurulu 12 Nisan günü DSİ. Salonunda başladı. İşçilerin alınmadığı genel kurul basına da sınırlı olarak yapılmaya başlandı.

Genel kurul açış konuşmasında Halil Tunç eski konuşmalarında olduğu gibi işçiye hiç bir şey getirmeyecek kaypak bir konuşma yaptı.

Genel Kurulun ilk günü konuk olarak konusan CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit Türk-İş'in politikasını sert bir baçimde eleştirdi. Konuşmasında Türk-İş'in politikasının aslında siyaset dışı politika" diye isimlendirilmesi gerektiğini belirten Ecevit, "Halkın yönetime ağırlık koyması en başta işçi örgütlerinin siyasette ağırlık ve etkinliklerini arttırmasıyla sağlanır" demiş kıt kaynaklarla sanayileşme sürecine giren demokratik rejimli ülkelerde, halkın devlet yönetimine yeteri kadar ağırlık koyması halinde, o ülkede Faşizme yönelişin hazırlanacağını hatırlatmıştır.

Ecevit, Türk-İş belirli bir partiyi desteklerken, "Hangi partiler amaç ve ilkelerinde benimle beraberdir?" diye sorulmasının yetmeyeceğini, o partinin işçiyi devlet yönetimine nasıl ve hangi oranda katacağını, parti yönetiminde işçilere ağırlık verip vermeyeceğini, kamu kuruluşları yönetimini çalışanlara devredip etmeyeceğini, temel sanayileri işçilere kurdurmayı, ya da işçilerle birlikte kurmayı düşünüp düşünmediğini de sormak gerektiğini belirtmiştir. Ecevit, "Bütün bu sorulara, CHP adına verebileceğim cevapları şimdiden açıklayabilirim : EVET" şeklinde konuşmuştur.

Ecevit sözlerini şöyle bitirmiştir :

"— Devleti işçilerle birlikte yöneteceğiz de, toplumun öteki kesimlerine üvey evlât gibi mi davranacağız? Elbette hayır. Ama işçiler derken tüm çalışanları, o arada köylüleri de düşündüğümü söylemek isterim. Bu iktidar modelinde işverenin, büyük sermayesinin yeri ne olacaktır? Açık söylüyorum : Bu konuda denge gözetemeyiz ama onların da huzurunu ve güvenliğini gözeteceğiz."

DYP-İş Başkanı Serafettin Akova'nın Divan Başkanı olduğu genel kurulda AP Genel Başkanı Demirel yaptığı konuşmada işçileri adeta tehdit ederek "partilerüstü politikadan" ayrılınmasının zararlı olduğunu söylemiştir. Demirel Türkiye'nin sorunlarının sloganlarla çözümlenemeyeceğini, genellemelerin çıkar yol olmadığını, bezginlik ve kötümserliğe karşı olduklarını, ülkenin sorunlarının büyük olduğunu belirtmiştir.

Süleyman Demirel, Türk-İş'in partilerüstü palitikadan ayrılmasına ve bir siyasal görüşten yana ağırlığı koymasına karşı olduklarını söylemiş.

Havan'da su dövülmeden başka hiç bir şeyin yapılmadığı genel kurul 8 gün sürecektir.

NOTLAR :

GENEL KURULDA BİR CIA AJANI

Genel kurulun ilk günü daha öncekilerden farksız olarak siyasal parti liderleri arasında tartışmalar, "yön ve yöntem" önerileri ile başladı. Genel görünüm şu, bu 8 gün aynı tartışmalarla sürecek be hiçbir sonuç alınmayacak. Belki 24 ilke gibi, burada alınan bazı iyi niyetli kararlarda rafa kalkacak. Genel kurulu izleyenlerin tümü bu gerçeği bilmektedir, ki bu kuruluştan işçi sınıfına yarar yok. Bu örgütün başındaki "ulema" takımı değişmedikçe "eski hamam - eski tas" düzeni devam edecektir.

Bu genel kurulda da işçi lideri bay Tunç, konuşmasında işçi sınıfının mücadelesini ve sınıfların varlığını reddederek başladı konuşmasına. Çünkü işbirliği içinde olduğu İşverenler sonra kızar bay işçi lideri ve Senator Tunç'a...

Ayrıca partiler üstü politikadan da ayrılmak neymiş... "Partilerüstü" olmanın büyük erdemleri ve yararları varken... Bir siyasal örgütü desteklemek ve gövdesinde yer almak isteyen işçileri suçlamak, ispiyonlamak durarken... Hele hele gerekli eğitimden yoksun bir işçi sınıfı vardı ülkemizde bay Tunç'a göre, "sınıf bilincinden yoksun bir işçi topluluğunun siyasete ağırlığını koyması pratikte anlam taşımaz" dır. Çünki ağalar ve bay patronlar daha izin vermedi işçilerin politika da etken olmasına...

Yalnız bu genel kurulda bir değişiklik yapıldı; Genel kurula bir CIA ajanı da konuk olarak çağrıldı. Bu değerli konuk ajan genel kurulda en önde yeraldı. Bu kişi CIA'nın ünlülerinden Amerikan İşçi Sendikaları Konfederasyonunca AFFLI'nin Türkiye örgütünde görevlendirilmiş. Adam öylesine pişkin ki anlatılmaz... Sanki deşifre olan o değil herşeyi dikkatle izliyor ve dinliyor. Tüm bunlara karşın bu kişiyi konuk olarak çağıran pek akıllı işçi liderine ne demeli bilinmez. Adam Amerika'ya gitmişti ama bugünlerde gene Ankara'da görevi var pek sıkı fıkı olduğu Türk-İş yöneticilerine yeni fikirler getirdi herhalde ülkesinden...

ATEŞLİ SAVUNUCU

Türk-İŞ'in onuncu Genel kurulunda çok kişi çok lâf etti ama, doğrusunu isterseniz, lâfçılardan hiç biri, Bay Halil Tunç'un genel kurulun ilk gün açış konuşmasında ettiği kadar ateşli lâflar etmedi.

Neler de biliyormuş Halil Tunç!

Sayın Genel Başkan dedi ki, **"Genel Kurullarımız bilindiği üzere her zaman her türlü eleştiriye açık, uyarıcı ve barışçı bir hava içinde cereyan etmiştir."**

Elhak öyle... Biz de biliriz, delege dövülen, görüşünü söylemekten başka suçu olmayan delege dövülen Türk-İş genel kurulları olmuştur. Bay Tunç'un barışçılık anlayışı demek ki böyle imiş..

Sonra Bay Talil Tunç devam etti konuşmasına :

"Ülke sorunlarının kendi sorunlarından üstün olduğunun bilinci içinde bulunan işçiler daima bu toplantılarda sorunlara çözümler aramışlardır. Bu tutumun bu kez de devam ettirileceğine inanıyorum."

Türk-İş Genel Başkanının işçilerin, daha doğrusu bilinçlenmiş işçi sınıfının, -tabii bay Tunç sınıf-mınıf lâfı etmez kolay kolay, çünkü o bilinçte değildir-, **ülke sorunlarının kendi sorunlarından üstün olduğunun bilinci içinde olduklarını** söyleyen sözlerin altını çizmek gerekir. Galiba, Bay Tunç'un sayfalar süren konuşmasının en tutarlı sözleri bu sözlerdi. Evet, o sözlerin altını çizelim ve geçelim.

Başka ne dedi bay Tunç?

Şöyle dedi :

"Sendikaların ana görevi işçilerin ekonomik ve sosyal haklarını korumak ve geliştirmektir. Ancak, ekonomik ve sosyal siyasaldan soyutlayabilmek mümkün değildir."

Buyurun bakın, ekonomik ve sosyalin siyasaldan soyutlanamayacağı da doğru bir lâf.

Sonra, şöyle bir laf :

"Eğitim sorununu gereğince ve yeterince çözümleyememiş toplumlarda sınıf bilincinin güç teşekkül ettiği bir vakıadır. İşçi herşeyden önce topluma kendini kabul ettirilmeli idi. Türk-İş önce bu uğraşı verdi, kim ne derse dedin bunda büyük bir başarı kazandı. Sınıf bilincinden yoksun bir işçi topluluğunun siyasete ağırlık koyması pratikte anlam taşımaz."

Demek ki neymiş? Türk-İş, eğitim sorununu çöz mese, Türk işçi sınıfı bilinçsiz kalacakmış...

Anlaşılan, Bay Halil Tunç kendisinin nasıl bilinçlendiğini anlatacakken, kendisinden çok defa önceden bilinçlenmiş, yıllar yılıdır işçi sınıfının bilinci içinde olan işçileri kendisiyle karıştırmış. Kendi bilinçsizlik dönemlerini, başkalarına da yaymak istiyor. Acaba ülkemizde, işçi sınıfından olup da, işçi sınıfı bilincine Bay Halil Tunç ve Türk-İş'in pek çok yöneticisi kadar **gü** kavuşan var mı? Sanmıyoruz.

Hoş, konuşmayı sonuna kadar dinledikten sonra, Bay Tunç'un hâlâ da işçi sınıfı bilincinde olduğundan da emin değiliz ya...

Ama Bay Tunç ve yandaşları, yıllar yılıdır, partiler üstü politika derken sendikacılık herşeyden önce ücret sorununu çözmektir derken, siyasal ve sosyal olaylara sırt çevirirken, demek ki kendileri gibi işçi sınıfının da gelişmemiş olduğunu, cahilliğine, bilgisizliğine inanıyorlarmış. Ama şimdi artık Türk-İş sayesinde işçi sınıfı bilinçlenmiş!...

Türk-İş Genel Başkanına göre, işçi sınıfı yeni yeni bilinçlenmiş ama gene de dikkatli olunması gereken yerler varmış. Şöyle diyor bay Tunç :

"Rejim yenidir; rejim gençtir; rejim körpedir!"

Sanırsınız ki, yüz yıllık geçmişi olan anayasal düzenden, 31 yılı bulmuş çok partili düzenden söz etmiyor da, yenidir, gençtir, körpedir diye Çengelköy'ün badem hıyarından söz ediyor!

Sonra, 12 Mart faşizminin başlıca destekleyicilerinden Nihat Erim, Naim Talu, Ferit Melen'lerin anayasa dışı hükümetlerinin kahve dövücünün hınk deyicisi durumundaki Türk-İş Genel Başkanı anayasadan söz ediyor. **"Demokratik rejimin ateşli savunucularıyız"** diyor.

Sevsinler demokrasinin ateşli savunucusu Bay Tunç'u!.. Anayasa, nerden gelirse gelsin her türlü saldırıya da karşı çıkacaklarmış..

Sendikaler Siyasi partiler ilişkileri konusunda da Türk-İş Başkanı şöyle buyuruyordu :

"Sendika-Politika ilişkileri belirli prensiplere bağlanmalıdır. Belirtmeliyim ki, sendikaların politika dışında kalması olanaksızdır, bugüne kadar da kalmadık, her zaman her uğraşımızda politikanın içindeydik. Bununla beraber politikaya gereğince ağırlık konulmadığı öne sürülebilir. Bu genel kurul bunun yollarını, yöntemini, kurallarını saptayacaktır, değerlendirecektir. Şunu kesinlikle söylemeliyim ki, politikaya ağırlık koymaktan sezdece belirli bir siyasi partiye oy vermeyi anlamıyoruz. İşçiler olarak. Türk İşçi hareketi olarak, devletin, toplumun tüm kesimlerinde ağırlığımız olsun istiyoruz. İşçiler hükümette, işçiler parlamentoda temsil edilmelidir."

Bay Tunç bunları dediğinde, hemen sormak gerekirdi : Kendisi kontenjan senatörü olarak parlamentodadır, genel sekreteri Sadık Şide, 12 Mart hükümetlerinde bakan olarak bulundu. Bütün bu dönemler boyunca işçi sınıfı çıkarlarına ne yapıldı,

Parlamentoda bulunmak, hükümette bulunmak, iyi güzel de bunun yolu yordamı, piyangoda ikramiye vurması gibi, şunun ya da bunun bakan olması, senatör olması, milletvekili olması mı? Bir parti içinde ağırlık duyurmak değil, işçi sınıfı olarak egémen olunmazsa parlamentoya başka nasıl girilir?

Elbetteki politikada ağırlık duyurmak salt oy vermekle olmaz. Ama işçi sınıfının tutarlı ve güçlü bir partisi kurulamadığına göre, işçi sınıfı ağırlığını duyurmak için ne yapacaktır?

Yoksa, aynı genel kurulda konuşan MC İktidarının başı Süleyman Demirel'in **"ne istediniz olmadı, ne istediniz verilmedi?"** lâfları yutulacak mi politikada ağırlık duyurmak yolları denenecektir?

Bay Halil Tunç, sınıf mücadelesini de açıktan değilse de el altından karalayan, zihinlerde kargaşa yaratmaya yönelik sözleriyle ne yaman bir uzlaşmacı olduğunu da göstermekten geri kalmadı.

Diyeceksiniz ki sonuç ne?

Sonuç şu :

Bay Tunç, Türk-İş onuncu genel kurulunun ilk gününde, şunca yıldır olduğu gibi, gene uyutabilereklerini uyutacak sandığı bir konuşma yaptı. Tabii yutan olursa..

ilhami soysal

432 BELEDİYEDE SÖZLEŞME YAPIYORUZ

Sendikamız 432 Belediye'de sözleşme yetkisini almıştır. Bir süredir devam eden yetki uyuşmazlıkları Devrimci Genel-İş'in başarısıyla sonuçlanmıştır. İşçilerin devrimci Genel-İş'te bütünleşmesi sonucunda sarı sendikalar silinmiştir. Büyük Palavralarla tüm belediye çalışanlarını tedirgin eden sarı kuruluşlar işçidengerekli dersleri almışlardır.

Yetkiler alındıktan sonra sözleşme görüşmeleri baştamış ülkemizde ilk kez olarak sözleşme ile sendikamız üyeleri yönetime katılmışlardır. Görüşmeleri tamamlanan birçok sözleşme imzalanmıştır. Üyelerimize birçok yeni haklar alınmıştır. Bu arada İzmir Belediyesi ile sözleşme görüşmeleri başlamıştır. Sözleşmelerinin ilk oturumuna sendikamız Genel Başkanı Abdullah Baştürk ve Genel Başkan vekili Ertan Andaş katılmışlardır.

Diğer Belediyelerle yapılan görüşmeler hızla sürdürülmektedir. Görüşmeleri sonuçlanan sözleşmelerden bir kaç örneğini verelim. İmzalanan sözleşmelerin tümü iki yıl süreldir.

Ülke çapında yetki alan Sendikamız üyelerine yeni haklar sağlayan sözleşme görüşmelerine başlamıştır. İzmir Belediyesindeki tüm işyerleri ve Eshot Genel Müdürlüğüne bağlı üç işyeri için görüşmeler başlamıştır. Sendikamız Genel Başkanı Abdullah Baştürk ve Genel Başkan Vekili Ertan Andaş İzmirde başlayan sözleşme görüşmelerinin ilk oturumuna katılmışlardır. Yukarıda Sendikamız Genel Başkanı Baştürk, Genel Başkan Vekili Andaş, Belediye Başkanı ve diğer ilgililerle birlikte.

ANTALYA BELEDİYESİ SÖZLEŞMESİ

Antalya Belediyesi ile yapılan sözleşme görüşmelerine Genel Başkan vekili Mustafa Sığan katılmış ve sözleşme Antalya'da imzalanmıştır. Sözleşme 1.3.1976 dan başlayarak 1.2.1978 sona erecektir.

Elde edilen haklar şunlardır :

- **50 TL ücret zammı**
- **12,50 TL Yemek Bedeli**
- **50 TL Çocuk zammı 250 TL öğrenim yardımı**
- **5 TL Risk ücreti ve benzeri sosyal haklar.**
- **50 TL Çocuk zammı 250 öğrenim yardımı.**
- **Kıdem tazminatı 40 gün**
- **13-16 TL risk zammı**
- **Sosyal güvenlik zammı 40TL.**
- **Yıllık izinler, sosyal izinler yeniden düzenlenecek benzeri birçok yeni sosyal haklar sağlanmıştır.**

MADEN BELEDİYESİ İLE YAPILAN SÖZLEŞME

Maden Belediyesi ile Ankara'da sürdürülen görüşmeler sona ermiş ve sözleşme imzalanmıştır.

Bu sözleşme ile işçilere sağlanan haklar şunlardır :

- **50 TL. lık ücret zammı**
- **10 TL. yemek bedeli**
- **50 TL. çocuk zammı**
- **40 günlük kıdem tazminatı**
- **5 TL. sorumluluk zammı ve benzeri sosyal yardımlar.**

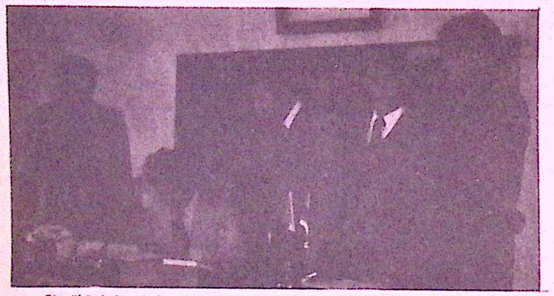

Bingöl Belediyesinde çalışan üyelerimize üstün haklar sağlayan sözleşmenin imza töreni

ÇORUM BELEDİYESİ İLE YAPILAN SÖZLEŞME

Çorum Belediyesinde Çalışan üyelerimiz adına Belediye ile sözleşme görüşmeleri tamamlanarak sözleşme imzalanmıştır. Sözleşmeyi sendikamız adına Genel Başkan vekili Ertan Andaş imzalamıştır. Başarılı sözleşme ile elde edilen haklardan bazıları şöyledir.

- **Ücret zammı 50 TL**
- **Yemek bedeli 15 TL.**
- **10 TL'lık yemek bedeli**
- **50 TL'lık çocuk zammı**
- **2500 TL'lık konut yardımı**
- **5 TL'lık sorumluluk zammı**
- **Evlenme yardımı, Doğum yardımı ve benzeri yeni sosyal haklar sağlanmıştır.**

SİVEREK BELEDİYESİ

Siverek Belediyesi ile başarılı bir sözleşme yapılmıştır. Bu başarılı sözleşme ile Siverek Belediyesinde çalışan üyelerimize şu üstün haklar alınmıştır :

- **50 TL'lık ücret zammı**
- **50 TL'lık çocuk zammı**
- **40 Günlük kıdem tazminatı**
- **Risk ve kıdem tazminatlarının yanısıra birçok yeni sosyal haklar alınırken izinler yeniden düzenlenmiştir.**

ERDEMLİ BELEDİYESİ

Erdemli'de çalışan üyelerimiz adına yapılan sözleşme görüşmeleri başarı ile sonuçlanmış ve üyelerimize birçok yeni haklar alınmıştır.

Alınan yeni haklar şunlardır :

- **35 TL'lık ücret zammı**

Siverek Belediyesi ile yapılan sözleşmenin imza töreni

Espiye Belediyesinde çalışanlar adına yapılan sözleşme imzalanırken

GÖRELE BELEDİYESİ

Görele Belediyesi ile sendikamız Trabzon şubesinin yürüttüğü görüşmeler sonuçlanarak yeni haklar alınmıştır.

Alınan haklar şöyledir :

- **35 TL'lık ücret zammı**
- **17.50 TL'lık yemek bedeli**
- **50 TL. çocuk zammı, 200 TL'lık öğrenim yardımı**
- **Sosyal yardımlar yeniden düzenlenerek izinlere işçi çıkarı doğrultusunda birçok yenilikler sağlanmıştır.**

Yukarıda birkaç örneğini sunduğumuz sözleşmelerden başka şu belediyelerle sözleşme imzalanmıştır;

Yahşiyan Belediyesi, Bingöl Belediyesi, Germencik Belediyesi, Çanakkale Kadıköy Belediyesi, Ecebat Belediyesi, Çan Belediyesi, Koçarlı Belediyesi, Ula Belediyesi, Bor Belediyesi, Ulukışla Belediyesi, Babadağ Belediyesi, Tavas Belediyesi, Beypazarı Belediyesi, Nevşehir Belediyesi, Sarayköy Belediyesi, Balçova Belediyesi, Yomsa Belediyesi, Espiye Belediyesi, 7. Anajetlojmanları ve Yeşiltepe Belediyeleridir. Yer darlığı nedeniyle bu belediyelerde imzaladığımız sözleşmeleri daha geniş olarak veremedik okurlarımızdan özür diler gelecek sayılarımızda olanaklarımız ölçüsünde diğer sözleşmelere yer vereceğimizi bildiririz.

MANİSA

MUSTAFA AZIR YENİDEN SEÇİLDİ

Yeniden Manisa Şube Başkanlığına seçilen Mustafa AZIR

Genel-İş Sendikası Manisa şubesinin olağan genel kurulu 4 Nisan 1976 Pazar günü yapıldı. Belediye Nikah salonunda yapılan, yüzlerce konuk ve işçinin izlediği genel kurulda başkanlığa yeniden Mustafa Azır seçilmiştir.

Şube Başkanı Mustafa Azır açış konuşmasında "1961 Anayasamızın sağladığı sendikalaşma ve toplu sözleşme özgürlükleri 1963'ten itibaren işçi hareketinde ileriye dönük atılımlar olmuştur. Bu olumlu gelişme, ne yazık ki, 1971 lerden itibaren duraklamış hatta geriye dönüş göstermiştir." diyerek 12 Mart sonrası ara dönemde Anayasamızda yapılan iki değişikliğin sonucunda birçok emekçinin sendikalaşma özgürlüğünün kaldırıldığını eleştirerek konuşmasını şöyle sürdürmüştür.

"Özellikle uygulanan partiler üstü politika ile baskı grubu olmak ve sorunları hâlletmek, tatbikatta görüldüğü gibi netice vermemiştir.. Aslında işçi sınıfı politikanın ne dışındadır nede tarafsızdır. Sendikalar sermayeye karşı emeği korumakla görevli olduğuna göre taraflardan biridir. Bu niteliği ile, emeğe hak ettiği değeri veren siyasal partileri elbette destekleyecektir. Ancak bu desteklenen partinin uydusu olmak veya organı haline gelmek anlamında değildir. Gerektiğinde kendi ağırlığınca o partiye yön verme niteliğinde olmalıdır.

Bu nedenledir ki, İşçi örgütleri olan sendikalar, Süratle bütünleşip üyelerimize gerekli bilinçlenmeyi sağlamak maksadıyla siyasal eğitime önem vermeli ve aktif politikaya ağırlıklarını koymalıdırlar."

Divan Başkanlığına sendikamız Genel Başkan vekili Ertan ANDAŞ, ikinci Başkanlığa Aydın şube Başkanı İsmail GÜLBAŞ, yazmanlıklara İzmir şube Başkanı Zeki MERTOL ve Eshot şube Başkanı Nuri BOĞAKAPTAN seçilmişlerdir.

Genel Kurulda bulunan konuklardan siyasal parti temsilcileri, Genel-İş İzmir 3. nolu şube başkanı Mehmet Dinç, Bursa şube Başkanı Osman Dalkoparan ülke ve işçi sorunları üzerindeki görüşlerini belirttiler. Genel Kurulda konuşan Genel Başkan vekili Ertan ANDAŞ yaptığı konuşmada işçi sınıfı üzerine uygulanan baskıları dile getirecek "İşçi sınıfının bir bütün olarak ortak mücadeleyi sürdürmesi gereklidir." demiştir. Türk-İş'in işçi sınıfının devrimci gelişimine karşı bir tavır aldığını, bu kuruluşun işçiden yana değil sermayeden yana olduğunu açıklayarak, Partiler üstü politikanın tutarsızlığını ortaya koymuştur.

Yapılan seçimlerde Mustafa Azır yeniden başkan seçilirken yönetim kurulunada A. Galip Yayman, Cavit Cankurtaran, Suat Coşan, Şükrü Temiz, Erol Soysal ve Oktay Topfişek seçilmişlerdir.

Diğer organlar için yapılan seçimlerde şu sonuçlar alınmıştır; Denetim Kurulu; Cemal Sübütay, Ali Lofça, O. Kadir Budakçı, onur kurulu : Ali Aybar, Mustafa Emgener, A. Rıza Omaç

Genel-İş EMEK seçilen Yöneticileri kutlar, Devrimci kavgalarında başarılar diler.

BİNGÖL

CEVDET ERTUĞRUL BAŞKAN OLDU

Sendikamız Bingöl Şube genel kurulu 11 Nisan 1976 Pazar günü yapılmıştır. Şube Başkanlığına Cevdet ERTUĞRUL seçilmiştir. Kalabalık bir işçi gurubunun katıldığı genel kurula yerel devrimci kuruluş temsilcilerinde konuk olarak katılmışlardır.

Bingöl Şube Genel Kurulu Divan Başkanlığına Genel Merkez Organizatörlerinden Halil Demirel seçilmiş. Başkan vekillerine genel kurul'a katılan Genel-İş Mardin Şube Başkanı Ahmet Mirzaoğlu ile Elazığ Şube Başkanı Kazım Mülayim seçilmişlerdir. Yazmanlıklara ise Mardin Şube Sekreteri Davut Aydemir ile Diyarbakır şube sekreteri Tahir Canpolat seçilmişlerdir.

Şube başkanı çalışma raporunu okumasından sonra konuklara söz verilmiştir. Bu arada konuk olarak genel kurulda bulunan Bingöl TÖB-DER şubesi Başkanı Mehmet Karasüngür yaptığı konuşmada Genel-İş'in Disk'le bütünleşme kararını sevinçle karşıladık aldığınız bu karar kutlu olsun diyerek konuşmasına başladı ve İşçi kuruluşları ile öğretmen kuruluşlarının ortak kavga vermelerini istemiştir.

Genel Kurulda konuşan Divan Başkanı Halil Demirel Türk-İş'in partiler üstü politikasını eleştirerek işçilerin siyasal yaşamda ağırlıklarını duyurmalarının gerekliliğini belirterek işçilerin kendilerinden yana olan siyasal kuruluşların gövdesinde görev almalarını istemiştir. İşçi sınıfı üzerindeki baskıların kaldırılması için ancak işçilerin siyasal ağırlığını koymalarını sağlamalıdır demiştir.

Elazığ Şube Başkanı Kasım Mülayim Belediye gelirler yasasının ivedi olarak çıkarılmasını isteyerek Belediyelerin ekonomik özgürlüğe kavuşmasını savunmuştur.

Eski yönetim kurulunun aklanmasından sonra yapılan seçimlerde Başkanlığa Cevdet Ertuğrul seçilmiştir.

Diğer kurullar için yapılan seçimlerde şu sonuçlar alınmıştır.

YÖNETİM KURULU : Mehmet Demirkıran, Rıza Mumcu, Duran Baydoğan, Enver Elçi, Emin Özateş, Halis Çalışgan,

DENETİM KURULU : Mehmet Beşgiç, Aziz Bayantemur, Mevlüt Katırcı,

ONUR KURULU : Ahmet Baki, Abdullah Korkulu, Keko Kaya

Genel-İş EMEK, yeni seçilen yöneticileri kutlar, devrimci uğraşlarında başarılar diler.

AMASYA

ALİ BENEK BAŞKAN SEÇİLDİ

Genel-İş Sendikası Amasya şube genel kurulu 28 Mart Pazar günü yapıldı. Genel Kurulda yapılan seçimlerde şube Başkanlığına Ali BENEK seçildi.

Amasya Yeni Sinema salonunda yapılan genel kurulu çok sayıda işçi ve yerel sendika temsilcilerinde konuk olarak katılmışlardır. Genel kurulda Divan Başkanlığına sendikamız Genel Merkez Organizatörlerinden Halil DEMİREL, İkinci Başkanlıklara organizatör Yılmaz SAKINMAZ ve Sivas Şube Başkanı Mehmet GÜNEŞ seçilmişlerdir. Yazmanlıklara da Şükrü YENİEV ve Halil ÇORUMLU getirilmişlerdir.

Genel Kurulda konuşan deleğeler ve konuklar çeşitli işçi ve yurt sorunlarını dile getirerek işçi sınıfı üzerinde aynen oyunları ve baskıları kurmak için işçi sınıfının örgütlü ve bilinçli bir uğraş vermesi istenmiştir.

Genel Kurul sonrası yapılan seçimlerde şube başkanlığına Ali BENEK seçilmiştir. Yönetim Kurulu için yapılan seçimlerde şu sonuçlar alınmıştır : Turan SENGÜL, İbrahim TOSUN, Bülent DİNÇEL, Hamdi SAZLI, Hüseyin BÜNYAT, Hayrullah KAYA Denetim Kurulu üyeliklerine : İsmail TÜRKOĞLU, Osman USTA, Muzaffer BÜLBÜL ve Onur Kurulu üyeliklerine ise : Ahmet DİNÇER, Salih KAHYAOĞLU, Ahmet KANTAR seçilmişlerdir.

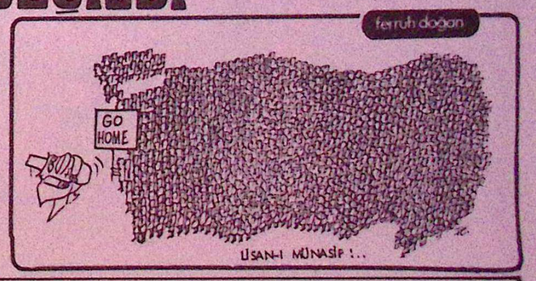

DÜNYADA işçi eylemleri

ULUSLARARASI İŞÇİ SENDİKALARI SOLJENİTZİN'İ PROTESTO ETTİ

Brüksel — Batıdaki Uluslararası İşçi Sendikaları Konfederasyonları, Sovyet yazarı Aleksandır Soljenitzin'in İspanya'yı ziyareti sırasında yaptığı televizyon konuşmasında Franco yönetimini öven bir tutum almasını şiddetle eleştirmişlerdir.

Uluslararası Özgür İşçi Sendikaları Konfederasyonu, Dünya İşçi Konfederasyonu ve Avrupa İşçi Sendikaları Konfederasyonu dün yayınladıkları ortak bildiride şu noktalara değinmişlerdir: "Franco yönetimini övmekle ve İspanya hakkında demokratik düzene geçiş sürecini dizginlemeyi öğütlemekle Soljenitzin kendi davasına ihanet etmektedir. Onu Sovyetler Birliği'nde büyük kılan, insana saygıyı, özgürlüğü ve demokrasiyi gerçekleştirme davası uğruna verdiği mücadele idi. Bu bildiriye imza koyan İşçi Sendikaları Konfederasyonları, temsil ettikleri milyonlarca insan adına bu büyük Rus yazarından kişiliğini, ününü ya da zekâsını, vatanında savunmuş olduğu davayla mücadele eden kişilerin hizmetine vermemesini isterler."

AMERİKA'DA 400 BİN ŞOFÖRÜN GREVİNİN EKONOMİYİ FELCE UĞRATTIĞI BİLDİRİLİYOR

NEW YORK — Amerikan kamyon şoförleri Sendikasına bağlı 400 binin üzerindeki şoför ve ambar görevlisinin grev gitmesinin ABD ekonomisini felce uğrattığı bildirilmektedir.

Toplu sözleşme görüşmelerine katılan ABD Ulaştırma Bakanı ulaşım işçilerinin grevinin haftada bir milyon işgücüne ve 300 milyon dolara mal olacağını belirtmiştir.

Grev sırasında bazı olayların meydana geldiği ve Ohio kentinde silahla ateş edildiği bildirilmiştir.

Yetkililer ülke çapındaki ulaşım işçilerinin grevinin en çok otomobil sanayini etkileyeceğini bildirmişlerdir. Amerikan Motor General Motor Şirketleri üretimi durdurduklarını açıklamışlardır.

ARJANTİN'DE ÜCRETLER SABİT TUTULURKEN FİYATLAR SERBEST BIRAKILDI

■ İktisat Bakanı son 12 ay içinde enflasyonun yüzde 550 oranında olduğunu ve gerekli tedbirler alınarak mevcut durum giderilmezse önümüzdeki 12 ay içinde bu oranın 4 bin 600 gibi dünya tarihinde görülmemiş bir düzeye ulaşacağını açıkladı.

BUENOS AİRES — Yeni ekonomik programında özel sektör ve yabancı sermaye lehine kararlar getiren Arjantin Cuntası ülkede fiyatları serbest bırakmış ve akaryakıt ile taşıma ücretlerine zam yapıldığını açıklamıştır.

Bilindiği gibi, cunta ekonomik programında işçi ücretlerine zam yapılmayacağını bildirmişti. Ücretlerin sabit tutulup fiyatların serbest bırakılmasıyla, çalışan kesimlerin zaten bozuk olan ekonomik durumlarının daha da kötü duruma sürükleneceği belirtilmektedir.

Konuyla ilkili açıklamasını yaparken ülkedeki ekonomik durumu anlatan İktisat Bakanı Martinez De Hoz, son 12 ay içinde enflasyonun yüzde 550 oranında olduğunu söylemiş, eğer mevcut durum giderilmezse önümüzdeki 12 ay içinde bu rakamın yüğde 4 bin 600 gibi, dünya tarihinde görülmemiş bir düzene ulaşacağını söylemiştir.

ENVER SEDAT MISIR'DA HÜKÜMET ALEYHTARI GREV VE GÖSTERİLERİ YASAKLADI

■ Verilen haberlere göre binlerce işçinin Kahire'de hükümeti protesto amacıyla gösteri yapmasından sonra, 17 bin tekstil işçisi üç günlük bir greve başladı.

KAHİRE — Mısır'da işçi gösterilerinin Kahire'den diğer kentlere sıçraması üzerine bir radyo-televizyon konuşması yapan Başkan Enver Sedat, hükümet aleyhtarı her türlü grev, boykot ve gösteri hareketini yasakladığını açıklamıştır.

Verilen haberlere göre, önceki gün binlerce işçinin Kahire'de hükümeti protesto amacıyla gösteri yapmasından sonra dün de 17 bin tekstil işçisi Daitta kentinde üç günlük bir greve başlamışlardır.

Sedat, yaptığı konuşmada "Benim politikamı dinamitlemek için, karışıklıklar yaratanlara sert darbe indireceğim" demiş, gösteri ve grevlerin önlenmesi için orduya emir verdiğini bildirilmiştir.

Bu arada Enber Sedat'ın Avrupa ülkelerinde iki hafta sürecek bir geziye çıkacağı ve kredi elde etmeye çalışacağı haber verilmiştir. Sedat'ın ziyareti arifesinde bir demeç veren Federal Almanya Hükümet Sözcüsü, ülkesinin Mısır'a ekonomik yardımda bulunacağını bildirmiştir. Sovyetler Birliği ile dostluk anlaşmasını iki hafta önce feshedeh Sedat'ın, Avrupalı liderler tarafından iyi karşılanacağı ve önemli ekonomik yardımlar alabileceği verilen haberler arasındadır.

LİBYA'DAKİ BİR KISIM TÜRK İŞÇİLERİNİN DİRENİŞE GEÇTİĞİ İLERİ SÜRÜLDÜ

Libya'nın Tripoli şehrinde çalışan bir grup Türk liman inşaat işçisi, sosyal haklarını tam olarak alamadıklarını ileri sürerek pasif bir direnişe geçtiklerini bildirmişlerdir.

Kendilerini Libya'daki liman inşaat işçileri olarak tanıtan bir grup Türk, konu ile ilgili olarak Türk Haberler Ajansı'na teleks kanalı ile gönderdikleri telgrafta "Libya'daki liman inşaat işçileri olarak pasif direnişe geçtik. Haklarımızı kanuni yollardan arıyoruz. Durumumuzu yetkili makam ve yetkililere duyurmanızı bekliyoruz" demişlerdir.

Libya'da anlaşmalı oldukları işyerine işçi gönderen Fevzi Akkaya-Sezai Türkeş İnşaat Anonim Şirketi yetkilileri konu ile ilgili olarak şu açıklamayı yapmışlardır :

"Libya'daki Liman inşaat işçilerinin direnişi hakkında henüz kesin bir bilgi alamadık. Bizim şantiyemizde çalışan 1500 kadar Türk işçisi bulunmaktadır. Ancak bir süre önce Libas ve diğer işyerlerinde çalışan işçilerin bazı haklarını alamadıkları gerekçesiyle Libya'daki Türk sefaretine baş vurduklarını duymuştuk. Kesin bir bilgi almamıza rağmen ihtimal le bizim işçilerimizin direnişe katılmadıklarını tahmin ediyoruz. Ancak, bizim şantiyemiz dışındaki şyerlerinde çalışan işçileri desteklemek amacıyla, direnişe bir ihtimal katılmış olabilirler."

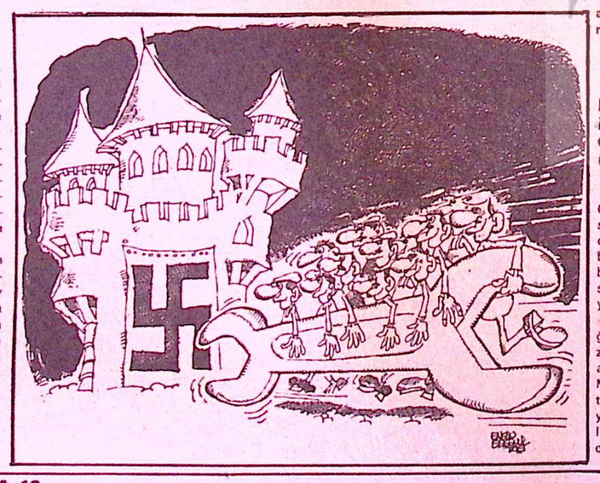

GREVLER YÜZÜNDEN LEYLAND'DA ÜRETİM DURDU

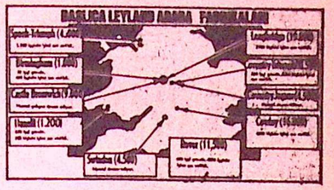

Birmingham Karbüratör Fabrikası 'nda 32 işçinin greviyle başlayan hareket Leyland'ın diğer fabrikalarına da ya yılmaktadır. Karbüratör imalinde çalışan 32 işçi sendikalarının işe dönme teklifi ni reddetmesi ve greve devam kararı almasından sonra stokların da tükenmesi yle Leyland tüm üretimin durması tehlikesiyle karşı karşıya gelmiştir. Bu arada grevlerin Leyland'ın diğer ünitelerine de sıçraması ve çeşitli ünitelerdeki grevlerin üretimin durmasına yol açması nedeniyle 17000 işçinin işine son verildiği bildirilmektedir.

Yukarıda Başlıca Leyland fabrikalarında çalışan işçi sayıları ile grevde olan ve işine son verilen işçilerin sayıları görülmektedir.

İTALYA'DA SENDİKA KURMA HAKKI İSTEYEN ASKERLER GÖSTERİ YAPTI

MİLANO — Çoğunluğu ünliformalı askerlerden oluşan on bin kişilik bir kalabalık, Milano sokaklarında, "daha demokratik bir ordu ve askerlere sendika kurma hakkı" isteyen bir gösteri düzenlemişler.

İtalya'da, orduda reform konusunda şimdiye dek bu kadar büyük bir gösteri ilk kez düzenlenmektedir. Gösteriyi "Astsubaylar Düzenleştirme Komitesi" düzenlemiş, işçi sendikaları ise desteklemiştir.

Mesfekten astsubaylar ile İtalyan Sendikaları, "askerlerin maddî koşullarının iyileştirilmesini, askerler için sendikahakkı ve daha demokratik bir ordu" istemektedirler.

İtalya'nın başka bazı kentlerinde de aynı amacı yönelik gösteriler düzenlenmiştir.

NATO GENEL MERKEZİNDE ÇALIŞANLAR YENİDEN GREVE BAŞLADI

BRÜKSEL — Brüksel'deki NATO Genel Merkezi'nde görevli uluslararası sivil personel ,ücret zammı isteklerini desteklemek amacıyla dün sabah greve başlamıştır. NATO üyesi çeşitli ülkeler başkentlerindeki bütçe uzmanları, personelin bu isteklerini yılın başından bu yana dikkate almamaktadır.

Tarihinde girişilen ikinci grev olduğu için bu hareket NATO Genel Merkezi'nde gerginliğe yol açmıştır. Uluslararası sivil personel, ilk kez geçen 18 Martta işi durdurmuş ve bu eylem iki tam gün sürmüştü. Sendika üyesi olmayan 1200 memurun, istekleri yerine gelinceye kadar grevi sürdürmeye kararlı oldukları belirtilmektedir.

TÜRKİYE'DE işçi eylemleri

"İŞVEREN GREV KIRMAK İÇİN RÜŞVET DAĞITIYOR"

★ DİSK GENEL BAŞKAN VEKİLİ KILINÇ, ANTALYA PİL FABRİKASINDA BAZI İŞÇİLERE BEŞER BİN LİRA VERİLDİĞİNİ AÇIKLADI.

DİSK Genel Başkan Vekili Mehmet Kılınç yaptığı açıklamada, İşveren Sendikaları Konfederasyonu Genel Sekreteri Rafet İbrahimoğlu'nun Antalya Pil Fabrikasında sürmekte olan grevle ilgili kamuoyunu yanıltmaya yönelik demecini yanıtlayarak, bu demecin "İbrahimoğlu'nun teamül haline getirdiği hayal ürünü ve gerçeğe uymayan suçlamalarla kamuoyunun yanıltılması amacına yönelik" olduğunu söylemiştir.

İşveren MKE'in, beş aydır sürdürülen grev hakkında şimdiye kadar ve hiçbir zaman kanunsuzluk iddiasında bulunmadığını da belirten Mehmet Kılınç'ın açıklaması şöyledir :

"İşveren Sendikaları Konfederasyonu Genel Sekreteri yalnız bu komik iddia ile de yetinmiyerek, grevi kırmak için işveren tarafından kiralanarak dışardan getirilen ve sözde çalışma özgürlüğünü kullanmak isteyen işveren militanlarını sendikamız militanları gibi gösterme gayreti içine girmiş, sokak fedaileri, yasalar uyarınca grevini sürdürmekte olan namuslu emekçilerle karıştırılmıştır.

En önemli nokta işverenin grevi kırmak için ben bazı işçilere beşer bin lira rüşvet dağıtmış ve bu olayın Bölge Çalışma Müfettişleri huzurunda ispat ve itiraf edilmiş olmasıdır. İbrahimoğlu'nun kamuoyunun bildiği bu gerçeğe değinmekten özenle kaçınmış olması samimiyetsizliğinin kanıtıdır.

MARSHALL BOYA SANAYİİ İŞÇİLERİ GREVE BAŞLADI

DİSK'e bağlı Petrol Kimya-İş Sendikası, 300 işçinin çalıştığı Gebze'de kurulu Marshall Boya ve Vernik A. Ş. işyerinde grev uygulamasına başlamıştır.

Petrol Kimya-İş Sendikası petkililerinden öğrenildiğine göre beş ay önce başlanan toplu iş sözleşmesi görüşmelerinde, ücretler kadem tazminatı, haftalık çalışma süresi, ücramiye, ve diğer sosyal haklarda anlaşma sağlanamamıştır. Uzlaştırma Kurulu'nun vermiş olduğu kararın sendika istekleri doğrultusunda olmaması üzerine Petrol Kimya İş Sendikası bu işyerinde grev kararı almış ve 29 Mart günü uygulamaya başlamıştır.

Petrol Kimya-İş Sendikasının Sakarya'da kurulu 20 işçinin çalıştığı Mobil istasyonunda başlattığı grev 24 Eylül 1975 gününden, İstanbul'da kurulu 230 işçinin çalıştığı EVMA işyerindeki grev de 6 Marttan beri devam etmektedir.

PETROL KİMYA-İŞ İLE PETKİM-İŞ SENDİKASI BİRLEŞTİ

DİSK'TE AYNI İŞ KOLUNDA OLAN SENDİKALAR BİRLEŞİYOR

Aynı işkolunda çalışan Petrol Kimya-İş ve Petkim-İş Sendikaları, DİSK Birleştirme Komisyonu ve DİSK Yürütme Kurulunun kararıyla birleştiler. Konuyla ilgili olarak DİSK Genel Başkanı Kemal Türkler şu açıklamada bulundu :

DİSK Anatüzüğünün 14.ncü maddesine göre, aynı işkolunda birden fazla DİSK üyesinin birleşmesi gerekmektedir. Bu amaçla kurulan Birleştirme Komisyonu'nun raporuna dayanarak DİSK Yürütme Kurulu'nun üyemiz PETROL-KİMYA İŞ ve PETKİM-İŞ Sendikalarına yaptığı bildirime her iki örgütümüz de olumlu cevap vermiştir. 14-15 Haziran'da toplanacakları Genel Kurullarının kararıyla kitlesel ve örgütsel birlik fiili olarak gerçekleşecektir. Sendikalarımızın bu olumlu tutumu, petrol-kimya işkolundeki işçiler arasında olduğu gibi, özellikle DİSK içinde büyük bir sevinç yaratmıştır. DİSK içinde tek bir örgütte birleşmeleri, tüm petrol-kimya işkolunda olduğu gibi, özellikle Türk-İş'in Petkim İşyerindeki bölücü davranışlarına karşı işçilerin dayanışmasını ve kararlılığını güçlendirecektir. Petrol Kimya-İş ile Petkim-İş'in birleşme kararı işçi sınıfımızı sendikal birliğini savunan DİSK'in kendi içinde bütünleşmesini sağlamlaştıran önemli bir adım olmuştur."

İZMİT'TE PETROL KİMYA-İŞ'TEN İSTİFA İÇİN İŞÇİLER ZORLANIYOR

Petkim tesislerinde çalışan işçiler adına toplu sözleşmeyi Petrol Kimya-İş Sendikasının yapmasını önlemek için MC İktidarınca üst kademedeki görevlere atanan bazı yetkililer işçileri Petrol Kimya-İş Sendikasından İstifaya zorlamaktadır. Aynı girişimin Petkim'in Çanakkale'deki ünitesinde de uygulandığı bildirilmektedir. Örneğin, buraya gelen haberlere göre 40 işçi evlerinden alınarak idarenin sağladığı araçlarla noterе götürülmüş ve Petrol Kimya-İş Sendikasından istifaları sağlanmıştır. İstifa için ödenmesi gerekli harçları da İşveren vermiştir.

Aynı işlem burada da uygulanmaya konulmuştur. İstifa etmeyenlerin çeşitli gerekçelerle işten çıkarılacakları bildirilmiştir. Bu arada İşyerine kendilerine komando denilen kişiler alınmıştır. Bunlar DİSK üyesi işçilere baskı yapmaya, istifa etmedikleri takdirde "başlarına gelecekleri kendilerinin sorumlu olacağı" sert biçimde anlatılmaya başlanmıştır.

GREVCİ PTT İŞÇİLERİ İÇİN ÖNLEMLER SERTLEŞİYOR

11 Mart Perşembe günü İstanbul Telefon Başmüdürlüğünün 7 işyerinde başlattığı grev başarıyla sürmektedir.

6. İş Mahkemesinde alınan bir karara göre Mecidiyeköy 2. Şantiye işçileri müdürlükte memur olarak çalışanlar için gerekli olan malzemeyi vermeye mecbur edilmişlerdir, ancak işçiler direnerek, grevlerinnin kırılmasına yol açacak böyle bir karara uymamışlar ve malzemeleri teslim etmemişlerdir.

31.3.1976 günü Başmüdür "Çok İvedi Kişiye özel" bir yazıyla Şebeke Tesis Başmuhendisliğine şu uyarıda bulunmuştur :

"Başmüdürlüğümüz işyerlerinde uygulanmakta olan grev nedeni ile grevci işçilerin Başmühendisliğiniz 2. Şantiye Amirliğindeki kadrolu personel çalışmaya devam edeceği hususundaki İstanbul 6. İş Mahkemesinden alınan esas 976/52 ve 976/14 sayılı karar ile bu kararların infaz edildiğine dair tutulan infaz tutanağının ikişer sureti ekte gönderilmiştir." grevci işçiler tarafından bir müdahale olduğu takdirde aşağıda bildirilen telefon numarasından (Toplum Zabıtası) yardım istenmesini rica ederim."

TÜRK-İŞ'TEKİ BÜRO İŞÇİLERİNE HALİL TUNÇ'UN SAVUNDUĞU HAKLAR TANINMADI

■ HAKLARIN VERİLMEMESİ ÜZERİNE UYUŞMAZLIK ÇIKAN TÜRK-İŞ İŞYERİNDE YETKİLİ SENDİKA OLAN TEZ BÜRO-İŞ BAŞKANI TUNÇ'U SUÇLADI:

Türk-İş ile Tez Büro-İş Sendikası arasında Türk-İş bünyesinde çalışan 75 işçi adına sürdürülen toplu iş sözleşmesi görüşmelerinde uyuşmazlık zaptı taraflarca imzalanmıştır.

Tez Büro-İş Sendikası yetkililerinin verdiği bilgiye göre, Türk-İş Genel Merkezi ve 7 bölgesinde çalışan 75 işçi için sürdürülen toplu sözleşme görüşmeleri anlaşmazlıkla sonuçlanmıştır.

Sendika Genel Başkanı Doğan Üstkanat, uyuşmazlık zaptı imzalandıktan sonra gazetecilere yaptığı açıklamada, Türk işçi hareketi içinde şimdiye kadar böyle bir olayla karşılaşılmadığını belirterek şunları söylemiştir :

"Halil Tunç bir milyonu aşkın işçinin hizmetinde bulunan Türk-İş'in savunduğu ilkelere tam bir uyguniuk içinde bulunan hakları tanımamakta direnerek, son derece ağır bir sorumluluk altına girmiştir. Türk-İş'in kişiliğini zedeleyen bu tutumun hesabını veremez ve elimizden de kurtulamaz."

ORMAN İŞÇİLERİNİN YÜZDE 73'ÜNÜN SİGORTASIZ OLDUĞU AÇIKLANDI

Orman Mühendisleri Odası Başkanı İyigün Polat imzasıyla yayınlanan bildiride, Türkiye'deki Orman İşçilerinin yüzde 73'ünün sigortadan yararlanamadıkları belirtilmiştir. Sigorta kapsamına alınan işçi sayısının, orman bakanının söylediği gibi 200 bini aşkın olmadığı, sadece 69 bin civarında bulunduğunu savunulan bildiride, özetle şöyle denilmiştir.

"— Bu küçük miktarlara bürolarda çalışan ve ne ürettikleri belli olmayan hatırlı bazı yevmiyelilerde dahildir. Orman işçilerinin yüzde 73'ünü oluşturan büyük emekçi yığınını aracı, taşaron ve benzeri namlarla iş alan müteahhitlerin insafına bırakmak ve bunu çarpıtılmış haberlerle topluma iletmek, köylüyü değil ama, konuyla ilişkisi bulunmayan kentliyi uyutmaktadır. Çünkü orman işçisi için içyüzünü artık öğrenmeye başlamıştır."

DİSK ÜYELERİ PETROL OFİS'TEN ATILDI

Öte yandan DİSK'e bağlı Petrol Kimya-İş Sendikası Ankara Şubesi tarafından yapılan açıklamada, Petrol Ofisi Genel Müdürlüğü'nde kıyım ve baskıların giderek hızlandığı, bugüne dek 20 işçi ve memurun görevlerinden alınarak, başka yerlere sürüldüğü ileri sürülmüştür.

Petrol Kimya-İş Ankara Şubesi'nin açıklamasında, İşverenin bu tutumunun politik nedenlerden kaynaklandığı ifade edilerek şu görüşlere yer verilmiştir.

"Çeşitli yerlere sürülen 20 kişiden dokuzu, sendikamızın örgütlenme faaliyetlerini yürüten işçilerdir. Dört arkadaşımız belli bir süre için alındıkları halde sendikal çalışmalarından ötürü süreleri dolmadan işten atıldılar. Diğer beşi ise çeşitli yerlere sürülmüştür."

Petrol Kimya-İş Sendikası Ankara Şubesi, işçiler ve memurlar üzerinde sürdürülen baskıları, Milliyetçi Cephe iktidarı ile Petrol Ofisi Genel Müdürlüğü yetkilileri ve Türk-İş'e bağlı Petrol-İş Sendikası'nın birlikte tezgahlayarak yürürlüğe koyduklarını ileri sürmüştür.

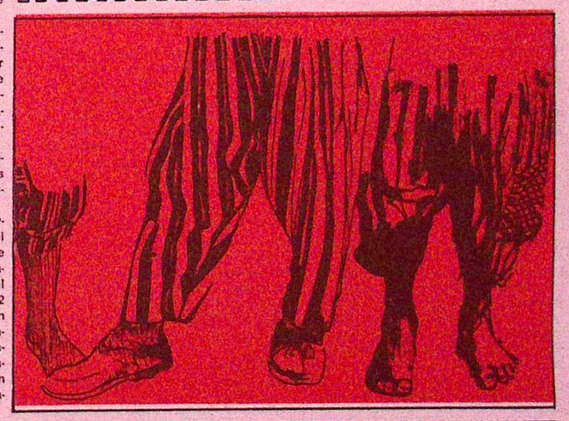

bir inceleme

ÜRETİMDE İŞÇİ KONTROLÜ VE YÖNETİME KATILMA

Çalışanlar yaşadıkları bu güvensiz ve dengesiz koşullar dolayısiyle, ekonominin yönetimine, işletme ve ülke çapında müdahale etmek için artan bir gerek duymaktadırlar.

(Geçen sayıdan devam)

Bu konuda işçi sınıfının sağ-kanat reformist yöneticileride burjuvaziye yardımcı oldular.

Öteyandan, Amerikan Emperyalizmi, Avrupa burjuvazisine güçlü ekonomik, politik ve askeri destek vererek, işçi sınıfını, burjuvaziden almayı başardığı bir kaç tavizle yetinmek durumunda bıraktı. Ama işçiler ne işyeri komitelerini nede üretimde işçi kontrolu görüşünü küçümseyip, terkettiler. Komitelerin haklarının genişletilmesi için mücadeleyi sürdürdüler. Bu mücadele özellikle 1960'ların ortalarında şiddetli ve acil bir nitelik kazandı.

GÜNÜMÜZDE YÖNETİMİN VE ÜRETİMİN DEMOKRATİKLEŞTİRİLMESİ MÜCADELESİ - ACİL VE TEMEL BİR SORUN

Kapitalist Avrupa emekçi halkının, ekonomik gelişmenin demokratik kontrolü ve üretimin yönetimine katılma hakkı için verdiği mücadele, günümüzde çok daha 'esinleşmiş ve çok büyük önem kazanmıştır.

Üretim güçlerinde, burjuva toplumunun toplumsal-politik yapısında, kapitalist ülkelerin ve dünyanın sınıfsal güçler dengesinde, gerçekleşen temel değişimler, toplumsal-ekonomik alanda demokratik kontrol kurulması için hem uygun, hem de bunu kaçınılmaz kılan bir ortam hazırlamıştır.

Günümüzün kapitalizminin belirgin özelliklerinden biri üretimin ve sermayenin yoğunlaşıp, merkezileşmesi, diğeri kapitalist sistemin iç çelişkilerini keskinleştiren bilimsel ve teknik devrimdir.

Tekelci kapitalizmin, tekel-devlet kapitalizmine dönüştüğü günümüzde burjuva-devleti tekelci burjuvazinin ortak çıkarları adına ekonomik, toplumsal yaşama daha çok ve doğrudan müdahale etmektedir. Tekelci devlet kapitalizmi taktik manevralar yapmak için zengin olanaklar sağlamaktadır. Tekeller ellerinde bulundurdukları büyük ekonomik-Politik güç dolayısıyla işçi sınıfına vermek zorunda kaldıkları tavizleri bir başka yolla rahatlıkla geri alabilmektedir.

Bilimsel ve teknik gelişmenin yol açtığı artan emek verimliliği, tekelci kapitalistlerin kârlarının çok fazla büyümesine yol açmaktadır. Elinde çok büyük bir ekonomik güç bulunduran tekeller, bunu, sınıf mücadelesini zayıflatmak için bonkörce kullanabilmektedirler. Bilimsel ve teknik gelişme, bir yandan işçilerin toplumsal ve ekonomik durumunu geliştirmekte kullanılabilecek yeni olanaklar yaratmaktadır. Öte yandan, tekeller yeni üretim tekniklerini ve otomasyonu öne sürerek, iş-işçi sınıflaması ve işten çıkarmalar yoluyla, daha çok despotlaşma olanağı bulmaktadırlar. Çalışanlar yaşadıkları bu güvensiz ve dengesiz koşullar dolayısıyla, ekonominin yönetimine, işletme ve ülke çapında müdahale etmek için artan bir gerek duymaktadırlar.

Bütün bunlar göstermektedir ki, günümüzde çalışanlar, toplumsal üretimin yönetimine katılmaksızın toplumsal ve ekonomik kazanımlarını geliştirmek bir yana, mevcut durumlarını korumayı bile başaramazlar.

Ekonominin demokratikleşmesi sağlanmadan, günümüzde çalışanların ekonomik durumları, üretim güçlerindeki gelişmeye paralel olarak gelişemez, çağdaş yaşamın ortaya çıkardığı toplumsal talepler karşılanamaz. Ancak, işletme, holding, işkolu ve ülke düzeyinde verilecek bir ekonomik demokrasi mücadelesi, işçilerin ekonomik mücadelesini ekmek-peynir mücadelesi olmaktan çıkarabilir ve gerçek hedefine yöneltebilir. Ancak böyle taktiklerle tekelci ekonominin sonuçlarıyla değil de, doğrudan kendisiyle mücadele edilebilir.

Bundan dolayıdır ki, günümüzde grevlerin amacı, her gün daha çok, işçi temsilcilerinin firma, holding ve ülke düzeyinde ekonomik kararlara müdahalesini ve kararları kontrol etmesini sağlamaya ve bu nedenle sendikalar için daha geniş haklar almaya yönelmiştir.

Günümüzde işçi sınıfı hareketi üretimin yönetimini kontrol etmek ve tekellerin ekonomik faaliyetlerini kontrol edebilmek amacıyla aşağıdaki ana ilkeleri benimsemiştir.

— Firma, tekel grubu (holding) ve işkolu düzeyinde, iş ve işçi ile ilişkili her konuda (işçi alma, çıkarma, terfi, nakil, eğitim, iş ve işyeri düzenlemesi, üretim hızı, prim düzeni, vb.) işçilerin onayı alınmalıdır. Bu maksatla işyeri komiteleri kurulmalıdır.

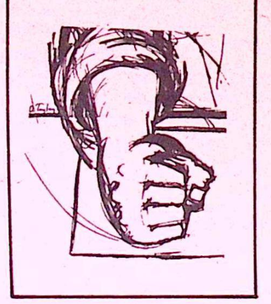

— İşçilere, firma ve tekel grubuyla ilgili her çeşit ekonomik ve mali bilgiyle (kâr-zarar durumu, bütçe, yatırım planı, üretim hedefi, üretim tekniği, maliyet analizleri, vb.) ulaşma olanağı sağlanmalı, işçiler firma ve tekel grubunun yönetim, denetim ve icra organlarında alınacak her türlü kısa ve uzun vadeli planlama, pazarlama, finansman kararlarında, eşit temsil ve yetki ile donanmış olarak söz ve karar sahibi olmalıdırlar.

— İşyeri komiteleri ve üst yönetim organlarına katılan işçi temsilcileri, iş yerindeki işçiler ve sendika temsilcilerinden oluşmalı, bu konuda sendikaların yönetim ve kontrolü temel olmalıdır. Deneyler göstermiştir ki, arkasında onu destekleyen güçlü bir sendikal örgüt olmadan işçileri temsil eden hiçbir organ güçlü sayılamaz.

Yukarıdaki ilkeler doğrultusunda iki türlü mücadele birden verilmektedir. Birincisi, kendisi bir yönetime katılma biçimi olan toplu sözleşmelerin kapsamını genişleterek verilen mücadeledir. Bu mücadele, tek tek sendikalarca firma ve sendika konfederasyonlarınca tekel grubu (holding) düzeyinde sürdürülmektedir. Çünkü içinde bulunduğumuz tekelleşme düzeyinde tek tek işletmeler çoğu kez mali ve ekonomik bağımsızlıklarını kaybetmiş durumdadırlar. Bir işletme, büyük bir grubun, çok küçük bir üretici birimi olarak kalabilmektedir.

Günümüzde çalışanlar, toplumsal üretimin yönetimine katılmaksızın toplumsal ve ekonomik kazanımlarını geliştirmek bir yana, mevcut durumlarını korumayı bile başaramazlar.

İkinci tür mücadele, yukarda sayılan ilkeler çevresinde anayasal değişiklikler yapılmasını ve yeni yasalar çıkarılmasını hedef almaktadır. Bu mücadele ancak sendika konfederasyonları ve siyasal partiler tarafından yönetilen geniş bir kitle hareketi ve desteği ile başarıya ulaşabilir. Yasal değişimler için verilen mücadele, işkolları ve ülke ekonomisi düzeyindeki ekonomik ve toplumsal politikaların planlanması ve uygulanmasında da işçi kontrolünü kurmayı ve geliştirmeyi hedeflemektedir

GÜNÜMÜZ BURJUVAZİSİNİN EKONOMİK DEMOKRASİYE KARŞI TAVRI

Günümüzde Burjuvazi; ücretler, sosyal güvenlik, çalışma koşulları ve benzeri konularda, taktik tavizler vermekte oldukça esnek davranmaktadır. Çünkü bu tür tavizlerin bir bölümü başka yollarla geri alınmakta, bir bölümüde güçlü işçi sınıfı hareketinin oluşmasını önlemek için gerekli olmakta, ama her hâl ve kârda kapitalizmi sarsamamaktadır. Oysa işçi sınıfının, ekonomik gücün kullanılması ve kontrolü ile ilgili olarak elde edeceği her kazanım, doğrudan doğruya kapitalist üretim ilişkilerine yönelmiş başarılı bir adım teşkil etmektedir. Bu nedenle burjuvazinin, ekonomik gücün kontrolu konusunda manevra kabiliyeti ve taviz olanakları, çok, pekçok sınırlıdır. Sınırlıdır ama yokta değildir. Ekonomik demokrasi ve yönetime katılmanın, biçimi ve işleyişi ne olursa olsun, kavram olarak yönetim ve denetim kurullarında alınan, uzun vadeli ekonomik ve mâli planların denetimine ve uygulanmasının kontrolüne uzanmaması için, yoğun çaba harcamaktadır. Tekelci sermaye bu amaçla ve dünya çapında, üretim yönetiminin demokratikleşmesine ve sürekli kontrol altına alınmasına yönelmiş olan işçi sınıfı hareketini reformist uzlaşmalarla geçiştirip, saptıracak yöntemlerin arayışı içine çoktan ve hızla girmiştir. Elini çabuk tutup, bu konuda işçi sınıfı hareketini kendi hazırladığı kanaldan akıtmak istemektedir. Öteyandan bulduğu yöntemlerle hem tehlikeyi savuşturmaya, hem de işletmelerdeki gergin "toplumsal havayı" yumuşatarak, çalışanların daha çok sömürülmesine uygun koşullar yaratmaya yönelmiştir. Böylece, bir taşla iki kuş vurmak istemektedir.

Bu amaçla Fransa'da, Batı Almanya'da, İsveç'te "toplumsal kardeşlik", "emek ve sermaye işbirliği" politikasını pekiştirecek yönetime katılma yasaları çıkarılmıştır. Bu yasaların tümü, özünde işçi hareketini içerden bölmeye ve bu hareketi kapitalist sistemle bütünleştirmeye yönelmiştir.

Tekelci burjuvazinin üretimde işçi kontrolüne karşı bulduğu taktikler ve aldığı tavırlar zengin ve çeşitlidir. Önemli ve ilginçleri aşağıdaki gibi sıralanabilir.

— İşçi temsilcilerinin yetkisini, sermaye sahibinin ekonomik ve mali politikalarının özünü etkilemeyecek yan konularla kısıtlamak istemektedirler. İşçilerin yalnız kendileri ile doğrudan ilgili (ücretler, tatiller, vb. gibi) konularda kararlara katılmalarının uygun olabileceğini ve işçiler için asıl yararlı katılmanında zaten bu olduğu görüşünü yaymaktadırlar. Bazı durumda, işçilerin kendi işleriyle ilgili düzeyde ve konularda, işyeri komiteleri yoluyla, (iş değerlendirmesi, iş ve işyeri düzenlemesi, eğitim, terfiler ve istihdamla ilgili konularda) bilgi alışverişi yapılması kabul edilebilir görülmektedir.

— Ekonomik demokrasi ve yönetime katılmayı, kârdan pay alma ve hisse sahibi olmakla eş anlamda ele almak istemektedirler. Böylece işçi sınıfı özel mülkiyet sistemi ve kapitalizmin kâr amacıyla bütünleştirilerek, daha çok sömürülürken, eli kolu bağlanmış ve sermayeye karşı silahsızlandırılmış olacaktır. Fransa, Hindistan Meksika, Peru ve İran gibi bazı ülkelerde kâr paylaşma veya hisse sahibi olma planları kanunla zorunlu kılınmıştır. Türkiye'de "halk sektörü" adıyla ortaya atılan kavramda, günümüzde ekonomik demokrasinin, hisse sahibi olma ve kâr paylaşma yoluyla, sağlanabileceği yolundaki bu yanıltıcı teorinin başka bir görünümüdür. Bu görüş, Ekonomiyi ve üretimi yönetme hakkının, sadece sermaye sahibi olmaya bağlı olduğunu söyleyen, emeğin hak ve değerini küçümseyen, burjuva ideojisinden kaynaklanmaktadır.

— "Ticari sır" olduğu gerçekçesiyle işletme ile ilgili önemli bilgileri işçi komitelerine ve sendikalara vermeyi reddetmektedirler. İşçi temsilcilerine bu tür bilgileri vermek durumunda bırakıldıklarında bile, bu bilgilerin işçi kitlesine iletilmesini yasal olarak yasaklamaktadırlar. Bu yolla işçilerin birliğini bozmayı, işçi temsilcilerini YÖNETİMİN ADAMI durumuna sokmayı hedeflemektedirler.

— Firma yönetim, denetim ve icra kurallarına, işçilerin, sembolik olarak veya danışma amacıyla bile olsa katılması kesinlikle önlenmek istenmektedir. Koşullar zorlandığında danışman olarak bulunmalarına göz yumulmakta, en kötü durumda bile, bu tür üst kurallarda söz ve karar sahibi olacak, işçi temsilcilerini sayıca azınlıkta bırakmak için her türlü yol denenmektedir.

(Devamı gelecek sayıda)

bir öykümüz var

IRGATIN MUHARREM

mehmet başaran

Madraların üstü alacalanmıştı. Serin bir tışıltıyla odaya doluyordu sabah. Evlerin, ahırların kapıları açılmış, işine kaydına yumulmuştu millet Ara ara aydınlık horoz sesleri çakıp geçiyordu kafasından. Şu kasabaya inme işi olmasaydı tutar Arıtaşına çıkarırdı çocukları bugün, çıkarır da oradaki kocameşe altında verirdi derslerini. Meşe de meşeydi hal Yaşını bilen yoktu. Issızlığın ucunda doğanın diktiği bir anıt.. dimdik gövdesiyle yaşamanın, direnmenin dersini veriyordu insanlara sanki. Nice kaygılı, sıkıntılı zamanlarında ona bakıp yüreklenmişti... Ama bekçinin getirdiği yazıya göre saat onbirde Milli eğitimde olması gerekiyordu.

Kalktı, hazırlanmağa başladı. İlk kez böyle çağırılıyordu. Nenin neslydi acaba? Okulla ilgili bir eksiği yoktu. Otuz iki öğrencisinden Otuz ikisi de gün sektirmiyordu. İstenen çizelgeleri vaktinde göndermişti. Müfettişi olsun, Gezicisi olsun çalışmalarını beğeniyordu. On dört yıllık meslek hayatında ne bir gün izin, ne bir gün rapor almışlığı vardı. Maaşına bir katkı da düşünülemezdi. Bu bakımdan eğitmenlerin önü kapalıydı. Ağzıyla kuş tutsalar otuz dokuz lira kırk kuruşu geçemezlerdi. Hem böyle bir şey için neye çağırsınlardı onu? Anlaşılır şey değildi doğrusu...

Düşünceli düşünceli, karısının getirdiği sininin başına çöktü. Epey yol yürüyecekti, iyi doyurmalıydı karnını. Turşuyu severdi tarhananın yanında :

"Azıcık turşu çıkarsaydın Emine dedi.

Göz ucuyla süzdü onu. Zayıftı, son doğumdan sonra kendini toparlıyamamıştı fıkara. Kuvvet iğnesi filan vermişti doktorlar ama devam ettirememişlerdi. Üstü başı da kalmamıştı. "Beri bak Muharrem dedi kendikendine, onu bunu bırak ta sen kasabaya inmişken birkaç metre birşey al şu kadına. İğneleri de ihmal etme."

Karısı turşuyu önüne bırakırken :

"Emine dedi, bir entarilik alsam diyorum kasabaya inmişken sana, Sonra o hastane doktorunun verdiği reçete neredeydi?

Eminenin sesi kaygılıydı :

"Geç bu lafları Muharrem, Yüreğim kilitli bugün, karışık düşler gördüm bütün gece. Bakalım neye çıkacak sonu? Sana birşeyler yaparlarsa diye korkuyorum.

"Ne yapabilirlermiş bana kız?

"Öyle deme, elin sütsüzü istedi mi yapacak şey bulur. Bakarsın Çamlıklı, köyün tarlalarına diş batıramadı diye sençıkarmağa kalkar öfkesini. Şikayet eder, iftira atar... Yaparoğlu yapar..

İnce bir ağrı yapıştı kafasına. Bu olabilirdi bak, Bir iftiradan korkulurdu. Böyleydi bu adamlar doğru yoldan birini yıldıramadı mı eğrisine saparlardı. Muhakkak bir pislik vardı işin içinde. Boz zarf boşuna "Okulunu kapat filan saatte falan yerde bulun" diyecek değildi ya...

Çorba tasını kenara itip kalktı, Miraltıya oğlu Ali idi gözlerini açmıştı.

"Baba dedi benim çakıyı unutma, hani alacam demiştin. Çolağın Ayşeyle ikimiz okulu idare ederiz biz. Meraklanma.

"Tamam tamam. Benim istediğim de bu. Görüyormusun oğlunu Emine, senin gibi karanlıklara sapmıyor hemen. İşini düşünüyor. Lakin o Çamlıklı meselesi büsbütün de boş değil.. Adam sende, ben gerekeni yaptım, bir çakı almağa gidiyorum kasabaya. Hadi hoşca kalın.

Çolağın evi yanından geçerken Ayşe'ye seslendi. Anahtarı bıraktı ona :

"Vaktinde okulu açın, ben başınızdaymışım gibi çalışmalarınıza devam edin. Bahçeyi sulamayı da unutmayın dedi.

Vay canına be! Çınarlıboğazın ötesi gökboyunca yanıyordu. O duman duman zeytin ağaçları.. O bağlar, bahçeler.. O parıltı.. Gözleri kamaşıyordu. Ama berisi, uyuz dana derisi gibi çıplaktı. Selâm verip selâm aldığı komşuların gözlerinde dağbaşına bırakılmış masal çocuklarının mahzun bakışları.. Doğada hiç adalet yoktu be.. Ama, kocameşe kadar buralıydı o. Yerinden şikayetçi değildi. Seviyordu köyünü. Irgadın Muharrem derlerdi ona. Karaişçiydi askerden önce. Cabınır ha cabınırdı orda burda. Zaptedilmez bir güç vardı içinde. Muharebe çavuşluğuna çıkartmıştı askerdeyken o güç onu. Bir yüzbaşıları vardı Konyalı, babayiğit bir adam. Yüzüne karşı : "Teymenlere değişmem seni Muharrem çavuş" derdi. Askerden sonra Eğitmen Kursunda bulmuştu kendini. Savaş tepenin yapılarında onun da teri vardı. Orada da en öndeydi. On dört yıldır eğitmenlik ediyordu işte. Subay okulunda, öğretmen okulunda öğrencileri okuyordu bugün.

Dazlak kafanın suratı azgındı. Önemli işleri varmış gibi burnunu kağıtlara sokmuştu. Yazıcı kıza birşeyler yazdırıyordu arada. Tam istendiği saatte gelmişti. Neydi bu davranış yani? Başını kaldırıp dudak ucuyla olsun bir "Hoş geldin" diyemez miydi? Neyse dur bakalım ne çıkacaktı bunun altından?

Duvardaki bölge haritasına takıldı gözü. İlçenin okullu köylerini gösteriyordu. Uhuuuuuu yarısı boştu daha. Bu kadar köyün bebesi okumaktan yoksundu. Onbaşının, tahsildarın, nufuşçunun karşısında, çarşıda pazarda bir sürü boynu eyri vatandaş yarın.. Oy pusulalarına şaşkın şaşkın bakan, dönen büyük dalaverelere aklı ermiyen birsürü adam.. Tümden insan ziyanlığıydı doğrusu. Ne akla hizmet ediyordu şu Ankara bilmem. Cahillik ne demekti bu zamanda yahu?

Dazlak kafa, gözlerini belerte belerte :

"Yu, Muharrem Efendi dedi, bu iş burada biter. Zamanında böyle olmaz, kalite lazım dedik ama dinletemedik sivri akıllılara.

"Anlıyamadım efendim.

Anlıyamazsın ya, o zaman biz de anlıyamıyorduk. Bakanlık eğitmenleri tasfiye ediyor.

"Yani?

"Evet, gelen yazıya göre bugünden itibaren işine son veriyoruz. Okul eşyasını ihtiyar heyetine teslim edersin. Emri tebliğ etmek için çağırdım seni.

"Ya öğrencilerim, okul, başlanan işler,

Orasına benim aklım ermez. Köy küçük olduğu için kolay kolay öğretmen vermezler sanıyorum.

Yazıcı kıza seslendi :

"Melahat! kızım çıkar o yazıyı..

"Vay, vay, vay! Demek böyleydi, demek bunun için çağırılmıştı buraya? Ulan dinine yandığımını Ankarası, ulan!. Biz okulsuz köylerin çokluğundan yakınırken siz yenilerini mi katıyorsunuz onlara? İnsanları kör bırakmak pek mi işinize geliyor? Kitapları yalanlıyorsun, on dört yıldır öğrencilerime verdiğim yurtyaşama derslerini yalanlıyorsun.. Bir köy ağası yanaşmasına yapmaz senin yaptığını be!.. Şu kadar hizmeti çiğneyip geçiyorsun. Hani hak, hani hukuk? Biz vatandaş değil miyiz? Tüh be!.

Zor tutuyordu kendini. Keşke iftiralara uğrasa, Çamlıklının şikayeti çıksaydı karşısına. Kendisiyle savaşacak, hesaplaşacak birini bulsaydı... Keşke.. Hamallık eder, karaişçilik eder bir parça ekmek değil mi nasıl olsa sağlardı geçimini. Bu değildi, bu değildi ona kıyan. Yıllardır bir büyük işe bir ucundan vermenin inancı içindeydi. Kendini verdiği düşünceleri vardı. İşte o yanını sarsıyordu Ankara. Öğrencilerini mezun edecekti bu yıl Dereli taraflarındaki ahlatları aşılamağa başlamışlardı. İş yürürse köye armuttan para girerdi biraz. Sonra Duztaşının ordaki suyu getirme tasarısı..

Kocameşe geldi gözünün önüne birden : İnsana güven veren sağlam, çizgili yumrulu gövde.. Yağana esene bakmıyor, dimdik duruyordu tepede. Dalları koca maviliği kucaklıyordu. Orada, köyünde kımıldanmazlığında, erişilmezliğindeydi. Kim söküp atabilirdi onu yerinden?

Önüne sürülen yazıyı itti :

"Beri bak efendi dedi, seni de çalımını da beğenmedim. Keşke kınadığın o sivri akıllılar kadar olabilseydin. Bu yazıyı imzalamıyorum. Seni de, sana bu emri vereni de tanımıyorum. Okulumu kapatmıyacağım, gücü yeten gelsinkapatsın. Irgadın Muharrem derler bana, Kocameşe altında da, harmanyerinde de, tarlalarda da çocuklarımı okutmağa devam edeceğim.

Müdür sapsarı kesilmişti, hırsından elleri titriyordu. Makamında kendisiyle nasıl böyle konuşabilirdi bu adam? Emri dinlemiyor, hükümete dil uzatıyordu üstelik. Beni de bana bu emri vereni de tanımıyormuş. Keşke o sivri akıllılar kadar olabilseymişiz.. Kafa bozuktu herifte sanım, belkide solcunun biriydi. Emniyete telefon edip bir polis istese miydi acaba?

Eğitmen Muharrem dazlak kafaya bir daha "Senin de, senin gibi düşünenlerin de..." dercesine sert sert bakarak kapıyı vurup çıktı.

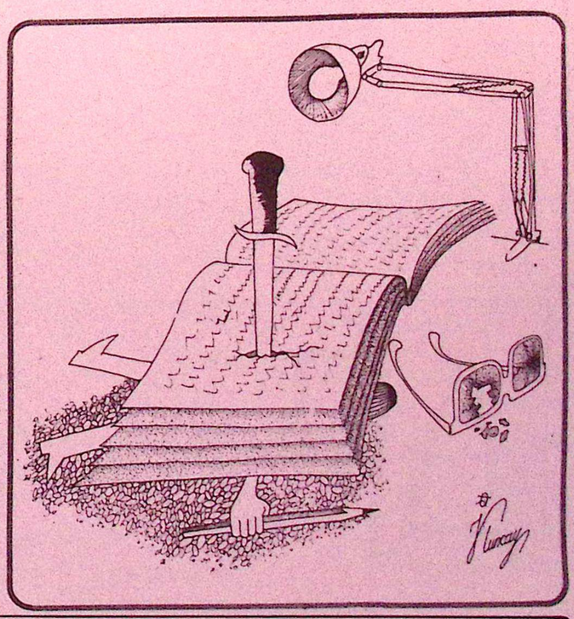

GÜL/DÜŞÜN

AŞIK GÖZÜ

Genç ve güzel kadın erkeğe sordu :

— Beni seviyormusun?

— Şüphemiz var?

— Öyleyse al şu beşyüz lirayı

— Ne olacak bu?

— Hani bir yüzük görmüştün. Hoşuna gitmişti. İşte onu bana al, onu.

Parayı kabul ederek :

— İşte gözüm, bu banknot elli liralık.

— İşte bir de bak "Seni seviyorum" diye bana yalan söylüyorsun..

Beni sevseydin bu banknotun elli liralık olduğunu farkedermiydin?

— Neden?

— Aşık gözü kördür, derler. Halbuki sen banknotu bile görüyorsun!

YUVARLAK DÜNYA

Coğrafya dersinde öğretmen öğrencileri sözlüye kaldırır. Sınıfın en çalışkan öğrencilerinden birini kaldırır her soruya karşılık tatminkâr cevap alır. Öğretmen peki oğlum dünyanın yuvarlak olduğunu kimin keşfettiniği bilirsen sana tam on vereceğim der. Çocuk hemen cevap verir.

— Marko Polo der.

— Peki oğlum nasıl keşfetmiştir? Çocuk anlatmaya başlar.

— Öğretmenim kâşif hep batıya doğru hareket etmiştir. Ve sonunda kendisini kalktığı yerde bulunca dünyanın yuvarlak olduğunu kanıtlamıştır.

— Peki oğlum, Bugün buna benzer bir örnek verebilirmisin?

Çocuk düşünür ve sonunda irkilerek cevap verir.

— Belediye otobüsü.. Öğretmenim.

Öğretmen şaşırır. Nasıl olur oğlum?

— Öğretmenim belediye otobüsü ne kadar dolaşırsa dolaşsın akşam oldumu kendisini garajda bulur der.

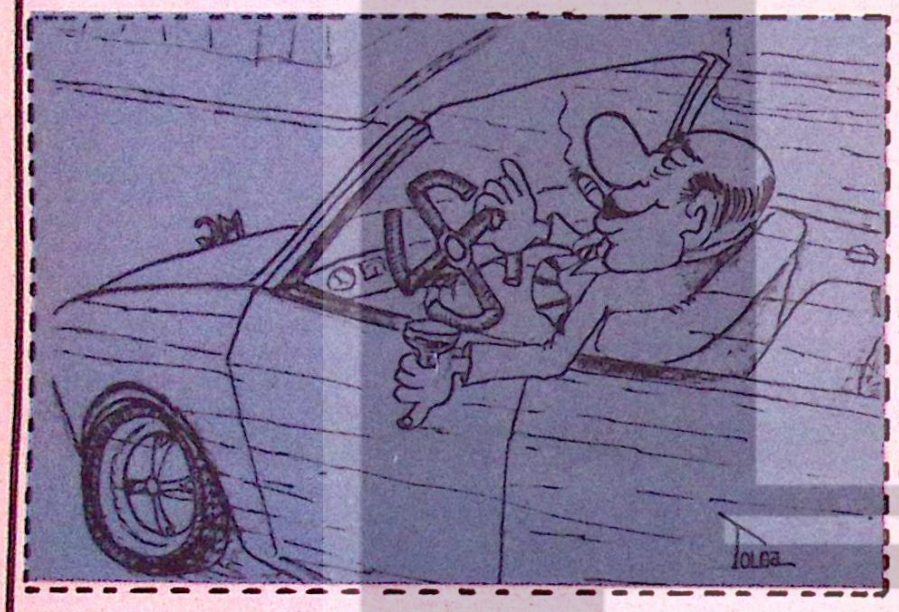

NAZİK BİR DURUM

Hizmetçi kız alı al, moru mor, heyecandan sesi kısılmış, telâştan etekleri dolaşarak titrek, perişan bir halde odaya girdi "—Bayan... Bayan!..."

Şezlongta yatar gibi uzanarak keyifli ve sessizce romanını okuyan Bayan merak ve heyecanla doğruldu?

— Nevar kız? Ne oluyorsun?...

Hizmetçi kız, ellerini birbirine vuruyordu!

— Apartmanın kapıcısı ne halt etmiş biliyor musunuz?

— Ne yapmış

— Dün öğleyin size misafir gelen genç bayın saat kaçta geldiğini, kaçta çıktığını baya söylememişmi?

— Ne münasebetle?

— Bizim bey ona sormuş, o da söylemiş.

Bayan, birden ayağa kalkmıştı :

— Bak çocuğum, dedi, bana olan sevgi ve bağlılığını bugün göstereceksin. Bay geldiği zaman, o genç kimdi? diye sorunca, sen, bana geldi, diyeceksin! olmaz mı?

Hizmetçi kız başını geriye itti :

— Aman ne diyorsunuz bayancığım, bay buna daha fazla kızar..

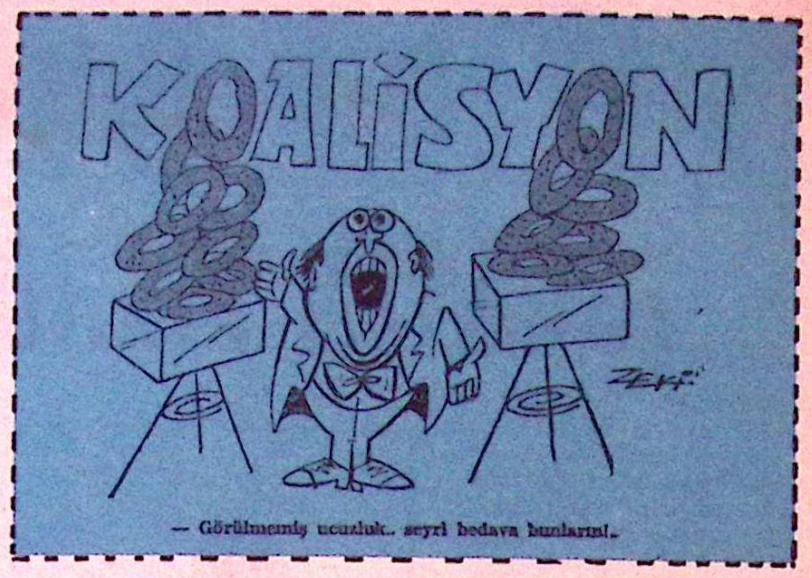

— Görülmemiş ucuzluk.. seyri bedava bunlarımı..

KIZ EVLAT!

Paris'te yayınlanan günlük gazetelerin birinde bir ilân yayınlanır.

"Kocamla dokuz yıldır evliyim, dört oğlumuz var. Çok istediğimiz halde bir kızımız olmadı. Bu konuda bize yardım edecek, ya da fikir verecek kişilere minnettar kalacağız."

Bu ilân çıktıktan sonra dünyanın dört bucağından türlü tavsiyeler, ilâç isimleri, reçeteler, fikirler yağmaya başlar. Akla hayale gelmedik türlü cevaplar bulunmaktadır. Bu arada Türkiye'den şöyle bir mektup gelir.

"Sayın bayan,

İstediğinizi yerine getirmek için her an emrinize hazırım.

İmza OSMAN SAĞLAMİŞ"

İTFAİYECİ

İtfaiyecinin biri berber dükkanında tıraş olmaktaydı. Ustura çenesinde gezinirken birden masa saatinin zili çalar. İtfaiyeci yangın var diye bağırarak yerinden fırlar. Ama acıyla tekrar yerine oturur. Berber ne yangını abi..

İtfaiyeci

— Çenem yanıyor abi... Çenem...

DAYAK ATACAK ÇAVUŞ

Denetlemeyi yapan komutan kendisine sırıtarak bakan ere yaklaşır ve

— Sen, Asker der.

Asker üç adım öne çıkar güzel bir selam çakar. Komutan

— Söyle bakalım ben kimim? diye sorar

Asker sırıtarak

— Senmi, sen omuzlarına tasma takmış bir onbaşısın...

Bir deliye rastladığını anlayan komutan yanındaki eli kamçılı generali göstererk.

— Peki ya bu kim?

Asker tekrar sırıtır

— O; mu? o da bu kadar insanı bu soğukta beklettiğin için sana güzel bir dayak atacak olan çavuş...

AKRABA

Kompartıman arkadaşı ile ahbablık isteyen İrlandalı, ona sordu :

— Ne güzel bir köpeğiniz var azizim ne cins?

Beriki hakaret edercesine bir cevap verdi :

— İrlandalılar ve şempanzeler arası bir cinse mensup!

İrlandalı altında kalmadı :

— Desenize, dedi, ikimizle de akraba oluyor..

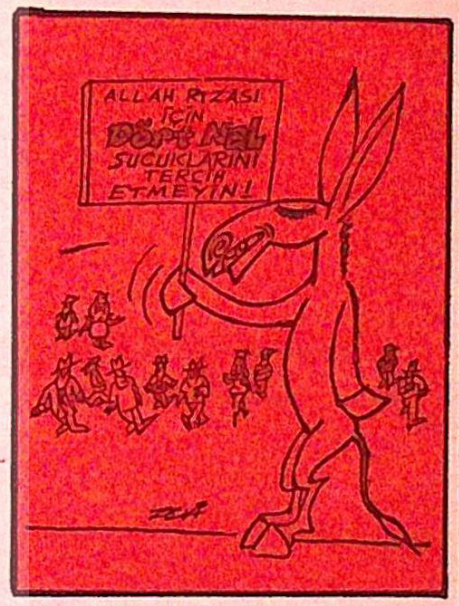

MAZERET

Yargıç,sanığa sorar,

— Söyle bakalım, bu bayın bonjur takımlarını, rugan iskarpinlerini, siyah paltosunu niçin çaldın?

— Huzuru âlinize münasip bir kıyafetle çıkabilmek için!..

SAÇ

Yeni evli bir çift trene binmişler, Ankara'dan İstanbul'a gidiyorlarmış. Kompartımanda kimse yok diye sevinirlerken yaşlı bir adam gelip karşılarına oturmuş. Yeni evliler, hareket ettikten sonra uyusada biraz sevişsek diye adamın gözünün içine bakmaya başlamışlar.

Tren Polatlıyı geçtikten sonra kadın artık dayanamıyor, esneme taklitleri yapmaya başlıyor. Bir müddet sonra da adam karşılarındaki sıraya uzanıp gözlerini kapatıyor. Kadın usulca uzanıp adamın saçından bir kıl koparıyor ve uyuyup uyumadığını kontrol ediyor. Bakıyor tamam. Kendisini kocasının kollarına bırakıyor.

Sabahleyin tren İzmit yakınlarındayken adamcağız hafif kımıldıyor. Yeni evlilerde henüz uyanmış gibi doğrularak karşılarındaki ihtiyar yolcu ile konuşmaya başlıyorlar. Laf lafı açıyor ve gelin :

— Beyamca siz sıksık seyahat edermisiniz? diye soruyor.

Adam bu sefer taşı gediğine koyuyor :

— A evladım, ben sık sık seyahat etsem başımda saçmı kalırdı?..

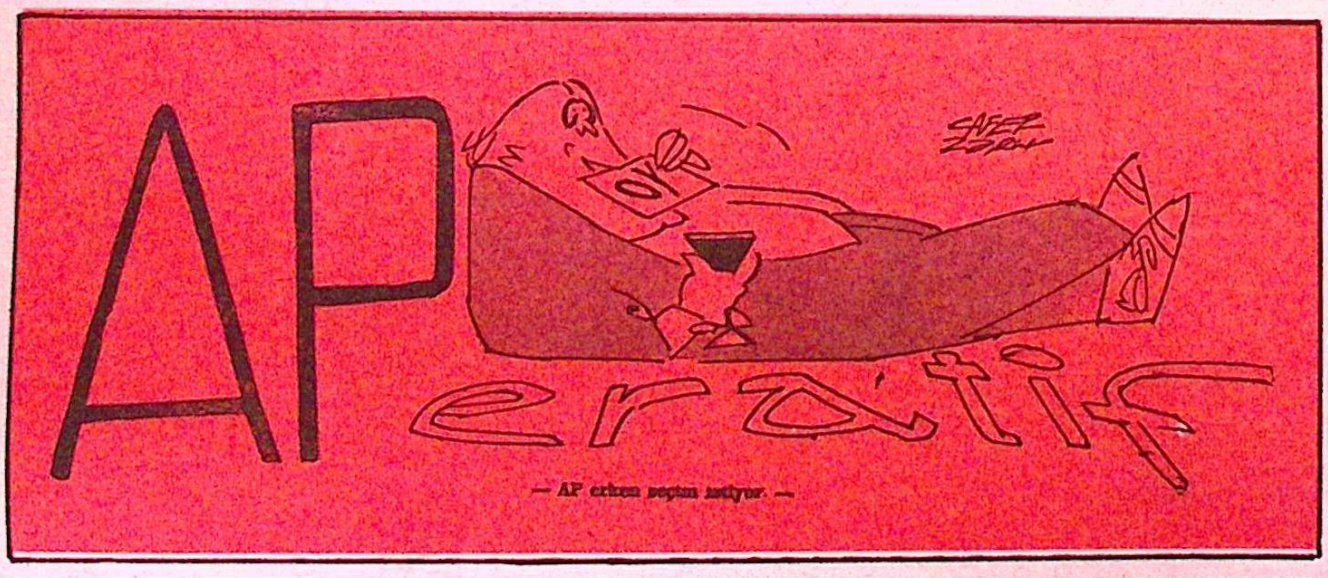

— AP erkeni seçim atiyor. —

TÜSTAV